

308733 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3

నంపుటము. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ మే నెల 10 వ తేది బుధవారము

స శ నా మ సం వ త్స ర వై శా ఖ మా న శు ద్ధ అష్ట మి ర.

NO 33

నంచిక 33

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[ప ద్య కా వ్య మం.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదమొమ్మది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో, కులభేదము లేల కలిగి ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమా తెలి? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. గొప్పవారీగ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నది. శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము. 900 పుటలు. వెల 4-0-0, అచ్చు క్రమ క్రతి 5-0-0. పాఠ్యకర్తలు శే.వ.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము. 2000 పద్యములు కలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు, కాఠికో బైండు ధర రు. 1-8-0. పాఠ్యకర్తలు శే.వ. (4-12-14) జనమంచి శేషాద్రికర్మ, తెలుగుకందిరూడు, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్నిదినముల వరకు మాత్రమే విద్యార్థులకు కావలసిన డ్రాయింగు బుక్కులు, ఎక్సర్ సైజు బుక్కులు, స్టూడెంట్సు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్, బాక్సులు, డ్రాయింగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు బాక్సులు, పుట్టరూట్లు రబ్బరుతుండ్లు మరియు అనేకవిధములైన సామానులు సరసముగా దొరకును వలయు వారలు క్రింది అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొన వలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో.

అనందా ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నంజిల్లా అనకాపల్లి తాగునీరు కాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాక్ సిట్ కంపెనీవారివల్ల ఈ 1916 వల మేయ 1 వ తారీఖు లగాయకు మిక్కిలి నవీకరణలకు ననుసరించి చక్కని యేర్పాట్లతో ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము అనకా పల్లి మాడుగులగారియందు వోడవరము వద్దాదిగ్రామముల మధ్యముగా స్టీమ్ మోటారుబండ్ల రాకపోకలు స్థాపించబడును. ఈబండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల యోల్లు మాత్రమే ఆచర్యపడియున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలములవివరం.

(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి ౫౦5 ని 30 కు బయట జేరి వద్దాది వోడవరములమీదుగా అనకాపల్లికి ౫౦ 7 ని 45 కు చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి ౫౦ 10 ని 15 కు బయటజేరి వోడవరము వద్దాదిమీదుగా ౫౦ 12 ని 30 కు మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి వగలు ౫౦ 1 టకు బయటజేరి వద్దాది వోడవరములమీదుగా ౫౦ 3 ని 15 కు అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి ౫౦ 9 ని 20 కు బయటజేరి వోడవరము వద్దాదిమీదుగా రాత్రి ౫౦ 11 ని 35 కు మాడుగుల చేరును.

టిక్కెట్ల క్రయముల ధర్మా.

టిక్కెట్ల విశదము	మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
అనకాపల్లి - వోడవరము	0-12-0	0-6-0
అనకాపల్లి - వద్దాది	1-2-6	0-9-3
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
వోడవరము - వద్దాది	0-6-6	0-3-3
వోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
వద్దాది - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

హెచ్చరిక:—11 రూపాయల తోబడిన పిల్లలకు అర్హతార్జీలు పుచ్చుకొనుట. మొదటితరగతి ప్రయాణికులకు 25 పానులున్న రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు 20 పానులున్న రార్జీలు మిమ్మాయించుట. ఇంతట హెచ్చుతర 5 పానులకు పైగా 1 కి 1 వై అంగా చిక దమ్మిడి కంటకు రార్జీ పుచ్చుకొనుట.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాంసిట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి. ప్రాక్రియటరు:—నానులకొండ రాధాకృష్ణస్వామి, చదరాసు. N. Radhakrishniah, 148-149, Devarajamodali Street, Madras.

304 క్రాఫ్టర్ పాదము

సల్లులు, చీమలు, తోగలు, చిమ్మిలులు మాన్యుశు క్రిమిలు బట్టించు పుకారము గలవివరియును. టికెట్ 1-కి రు. 0-1-0

కాటోలు వత్తులు వోడవరము, తోగలను వశింపజేయును, పొరవోలును జీవుల కట్టులుగల పెట్టె 1-కి అ 12 రూపాయలకొరకును చిమ్మిలును వడకటిండ్లయందు నల్లులను బొంబాయి, పుట్టక జీవకలను విడుదలనుండి కాపాడును పొలుపొందెను:—టి. వార అండుకో. 1-11, ప్రింగియ్యప్పేట, బార్డిటాక, మదరాస్.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY. of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వాధాపీడితులకు వరము: ఐనొడిక సహితమైన డా॥ పి డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అచరితభృశు రక్తమునలను జరించువాడ్యములకు కీరీటమునంటి మందు. తగుపులను, పచ్చలను, గండమాలును పుండ్లను, కాలసోష్ణలక్షణ అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

సావంతుని సార్వభౌమ గణ మిచ్చుట నిశ్చయమును, సహజమైన మధ్యకవ్వమును అన్ని విధములైన వోడములను పోగొట్టును. కీరీటమునంటి పొడవనదోషములను, కులబద్ధకమును కార్మికసంబంధమును నొప్పిలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కీరీటాలోగ్యమును గలుగ జేయును. 18 రోజులవరకు కుండుటడ 4 టోన్సుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తికరు:- పి. డి. సావంత్. గకక. వనసవాడి సం ౨ బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

తేలుమందు:— తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలను. తేలుకాటు విషము నెత్తులలో ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన చోటును మొదగునటులుచేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1-కి 8 అ.

అమృతాంజరము డిపో, 6 వ నెంబరు, తంబుకెట్టి వీధి, బార్డిటాక, మదరాసు.

యోట్లూ కాన్పురెన్సు.

అధ్యక్షుడు కోరవార్తనము.

యోట్లూ, మే 6:— యోట్లూ జిల్లా కాన్పురెన్సు ఈదినము నాడు గంటలకు పూర్తియైనది. డిక్టేటు గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. ఆచార్య సంఘాధ్యక్షులు, డిప్యూటీ గారు, యోట్లూ పూర్వపురైయి తెలిసి పనిముతాభివృద్ధికి బ్రిటిషువారి తరఫున కార్యకర్తలను, సభాకారోద్యమ సంఘములను, దేశ సుశేషిని అభివృద్ధిలోనికి వచ్చుటకు కృతజ్ఞతా నూచకముగా నైస్యములో శ్రీ దొరతనమునాటి యుద్ధములో తగినసహాయ మొనర్చినవారిని.

డిక్టేటు గారు చాలకాల ముద్రపెరిగిరి. స్వపరిపాలనా విషయములో వారు హిందూదేశము ఎవలయినది కోరవారుగాని, ఇంగ్లీషువారు హైదరాబాద్ భావనల కంటకుమిదేవుక, స్వపరిపాలన భవించుచున్న తక్కిన రాష్ట్రములవలె హిందూదేశమునకు స్వతంత్రముగా మొదలగుచున్న దని చెప్పిరి.

అంతట సభాగిరిగిరి. మరునాడు మరల సమావేశమయ్యెను.

సర్. పి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యగారు

ఉదయములో మే 8:— గా. సర్. పి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యగారు 9 వ తేది మంగళవారము నాడు తంజావూరు కార్యాలయమునైపు ఉదయమునందు నుండి 14 వ తేది ఆదివారమునాడు వచ్చెదరు.

కూనూరు పురపాలకసంఘము

ఒకవీధియ కేసు.

కూనూరు, మే 8:— కూనూరు పురపాలకసంఘము యొక్క మేనేజరు, ఒకవీధియ గారిమీద వచ్చిన కేసును దొరతనమువారు పురపాలకసంఘసభవారి విచారణకొరకంపిరి.

ఆంగ్లో ఇండియను సిబ్బంది

జబ్బుల పూత, మే 8:— క్రిందటి కవివారమునాడు జబ్బుల పూతలో ఆంగ్లో ఇండియను సిబ్బంది సభ యొక్క రెండు శ్రేణి డిప్యూటీలులో జరిగినది. జబ్బుల పూత కమిషనరు మెయిజ్ గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. 29 గురు సైనికులు సిబ్బందిలో చేర్చబడిరి.

సంగీత శాఖాధ్యక్షుడు

సిల్వా, మే 8:— రాజమహేంద్రవరం సంగీత శాఖాధ్యక్షుడు రాజీనామాపత్రమును దాఖలుచేసెను. అక్టోబరు 15 తేదీనండి వారి రాజీనామా అంగీకరింపబడును.

వారిశ్రామిక ప్రోత్సాహము

(ఒక విశేషము వర్తమానం)

బొంబాయి, మే 9:— ఇక్కడి సుప్రసిద్ధమైన కే. ఆర్. వి. కంపెనీ సంబంధించి క్రిందిచూడ అయ్యంగారికి చక్కని సుపాన బ్రహ్మచారి తయారచేసి సందునకై తేకరాయి భోక్తలకు తయారచేసెను. గారికి బంగారుపతకమును 7 వ తేదీన బహుమతి చేసిరి. వారు తయారు చేయుచున్న చందనలైలములకు వారిపేరు నేర్పు ప్రకటిత మగుచున్నది.

భారతమహిళావిశ్వవిద్యాలయము

పూనా మే 7:— భారతీయ విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు సభకు లీడరును సమమి:పబడిరి. హిందూదేశమునందలి వివిధభృతములనుండి 60 మంది సాధారణ సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. డాక్టరు కే. ఆర్. జి. భండార్కర్ గారు, గా. పార్థా, ప్రొఫెసరు కర్నేగారు, శ్రీనివాసశాస్త్రి యారు గారు, డాక్టరు తీవరాజుమెనాతా, సెరవాజీ చావరి గారు, రామకృష్ణగారు, రామమదూరు చిట్రీగారు, వారివారము ఆఫీసరు, శ్రీరంగమ్మగారు అండ్లూ ముఖ్యులు. సెనేటుసభ మొదటిసారియను జాను మొదటివారములో జరుగును.

భారతీయ పరిశ్రామికసంఘము

సంఘాధ్యక్షుని కాక.

బొంబాయి మే 7:— భారతీయ పరిశ్రామికసంఘాధ్యక్షులకు సర్ థామసు మాలెండు గారు శ్రీవారమునాటి మొయిస్సే మరుగోనన్న సర్ దొరాయి తాతా గారి యింటి కిద్దరి ఆదివారము సాయంకాలము సిల్వామహేయి తక్కిన

సంఘసభ్యులతో గలసి యిదివరకు వారు చేసినవనిని విమర్శించెదరు. పనిచేయ గడంకుటకు పూర్వము వివిధభృతములయందలి వివిధభృతములను సంపాదించుటకొరకు హిందూదేశమునంతటను సంచరించవలయుననియున్నారు.

ఆంగ్లో ఇండియను సేన

ఆంగ్లో ఇండియను సైన్యపు ఉద్యమము సంవర్షమున నాగపురము వాలంటరు రైఫిల్స్ డిప్యూటీలులో మే 18 వ తేదీన నాగపురపు ఆంగ్లో ఇండియనులు ఒకసభ చేయుచును.

పాభాస్త్రి మరు.

మరికొన్ని విశేషములు.

పెజ్ పూరు మే 7:— పెజ్ పూరునకు వచ్చినందు రాన్ డియ, పాభాస్త్రిమరును సంబంధించిన సిరాంగుని, నూగరు కళాశాలను, బాగు చేసినవారి నొకని, వారిసహాయులందరిని, స్త్రీమరు నడిమిచూసిన స్త్రీమరును భద్రపరచువారి నొకని ఒకప్రయాణిని తీసికొని నిన్న సాయంకాలము 4 గంటల కియూరు చేరినది. స్త్రీమరు లంగరు చేసినంత జనులచోట గుంపులు గుంపులుగా ముగిరి. అప్పుడా సిరాంగు బాల్ స్టాగాటును వాటిని పిమ్మట తాను పండు కొన బోయితినియు, రెండవ సిరాంగునకు స్త్రీమరును భద్రపరచుచు చెప్పితినినియు 1-8 గంటలకు పరిచాలా తన్ను పిలచెననియు వెదతుపాను వచ్చుటకున స్త్రీమరు ముగ్గురును తాను వెంటనే తెలిసికొనినట్లును, పిమ్మట రెండుమూడు నిమిషములలోనే స్త్రీమరు ముగిసిపోయెననియు, “అర్జున” స్త్రీమరు కొంచెములో తప్పిపోయెనని, తరువాత కొంతమంది స్త్రీమరు ముక్కలను పట్టుకొని యుండగా దురాని స్త్రీమరు 4 గంటలకు వారిని రక్షించెననియు చెప్పెను. “అర్జున” స్త్రీమరుని సంగక్షించిరి. మొత్తము మీద 4 గురు రక్షించబడిరి. ఇంటకున్నామలో నొకరిద్దరి బాలులలో 80-90 ప్రయాణితులు ఉండిన తెలియ వచ్చినది. నిన్న మధ్యాహ్నము నుజరాతిస్త్రిమరులో స్త్రీమరు ఏకెంటు గోవాడు గారును, సైంటు ముఖరింటెం డెంటు గారును పాభా స్త్రిమరు ముగిసిపోయిన ప్రదేశమున కేగిరి.

పురుచ్చేరి వార్తలు.

పురుచ్చేరి, మే 8:— నిన్నటివరకు పురుచ్చేరిలో నార్గురు హిందూవాలంటియరులు మరల సిబ్బందిలో గజపబడిరి. నిన్నటికి గూడెన వాలంటియరుల మొత్తము 15. మే తుదవారమునండి హైకోర్టు సెలవు: లారంభమగును.

దొరతనపు గృహమున చోరి.

వివాహకట్టును లభపరింపబడుట.

పూనా, మే 8:— మహాబలేశ్వరమునందను దొరతనమువారి గృహములో గతర్నరుగారి రహస్యాంగ కార్యదర్శి, జేమ్స్ క్రీరాడు వి. సి. గారికిని వారి భార్యయు క్రిందటి వారములో వెండ్లికట్టుముగ్గు నీయబడిన రూ 2000 ల విలువ గల వస్తువులు అపహరింపబడినవి. పోలీసువారు దొంగలను పట్టుకొనుటకు బహుజాగ్రూతతో పనిచేయు చున్నారు.

ఆంగ్లో ఇండియను సైన్యము

సైనికుల జేక్కుకొనుటకు సిల్వాలో జరిగిన సభ. సిల్వా, మే 7:— ఆంగ్లో ఇండియను వలాలములో సైనికుల జేక్కుకొనుటకొరకు “గెయిట్ థియేటరు” వద్ద ఈ సాయంకాలము వెద్రసభ జరిగినది. ఇండియాలో ఎడ్డుటాంటు జనరలుగానున్న మేజరు జవరలు వాల్టెనగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. అధ్యక్షులు ఉపస్థాపనాంశమున ఎవట్టుగారు

కమ్యూటాపుల వెదచల్లునది సువాసనద్రవ్యరాజము

ఆర్. వహా. స్పింట్ కలిపినదికాదు. సుగంధపుష్పములను సాగుచుండుటకు చేతిసద్దపై కలిగినవో ఎంత చునోహరముగనో యుండును. దేశభాగియము సంబంధము గలగించగలరు.

తల చిన్న సీసా 1-కి	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దసీసా ,,	...	2-0-0
సుగంధ కాడ్లు ,,	...	0-1-0

వి. సి. చార్జి ప్రత్యేకము. సోలసిజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెమికల్ కంపెనీ, నెం 15 కి బామూమనీమ, బొంబాయి మదరాసు ఏజంట్లు:— మెహతా పురుషోత్తం మూర్తి, 20 29, ప్రెసాబుల్ కోడ్, బ్రూంకడినూరు.

ఆంగ్లో ఇండియను సైన్యమును గూడజేయుటయందు దొరతనమువారి ముఖ్యోద్దేశము సైనికులలో శ్రేష్ఠమైనవారి నెంచి బ్రిటిషువారికి తగిన ఉపాయముచేసి బంపుటయే యని తెలిసిరి. (బ్రిటిషు తూర్పు ఆఫ్రికానుండి 12 గురు సైనికులొక ఉద్యోగుని క్రింద యుద్ధమునకు బోవుటకొరకు సింలాయందలి యువకులెంతమందియో యుద్ధమునకు పోవలసి యున్నదని కర్నూలు హాసరిగారు చెప్పిరి.

తరువాత పంబాయి ఏకెంటు గారు మిక్కిలి ప్రోత్సాహకరముగా ఉపస్థాపనను నిచ్చిరి. ఆ వెనుకొకటి-18 గురు సభికులు సైన్యములో చేరి. వాటియగితముతో సభ ముగింపబడినది.

టాజుమహలు హోటలు

యద్ధవైద్యశాలగా మార్చబడుట.

బొంబాయి మే 8:— ఫ్రీడుమధానులు యద్ధవైద్యశాల విజ్ఞోయ యద్ధవైద్యశాలల ననుసరించి టాజుమహలు హోటలు గూడ యద్ధవైద్యశాలగా మార్చబడు చున్నది. కయద్ధశాల ఉద్యోగులకును పరిచారపులకును బ్రిటిషు కోసులకును, కలిసి మొత్తము మీద 600 మందికి తగియుండు గుంటల ప్రయత్నముజరుగుచున్నది. సిగిలు ఉద్యోగములకు గాని, చూపుల కొరకు గాని ఉపయోగముచుండు 70 గదులు విడిచి పెట్టబడును.

అలహాబాదు మునిసిపాలిటీ

అలహాబాదు మే 8:— క్రొత్తమునీరముఆప్తము ప్రతేక పెట్టుచున్నమై దొరతనమువారు సంపినబాబును గురించి యొకెంటులై నేటియందయమున అలహాబాదు మునిసిపాలిటీ వారు సభచేసిరి. ఈఆప్తము రాజప్రతినిధి ఇంకను తమనమ్మకమును ఇయ్యలేదు. చైర్మనును ఎన్నుకొనుటకుబోద్దవారు నిశ్చయించుకొనిరి. ఎన్నుకొనిన ప్రతేక పదవికి దరఖాస్తులను పంపుకోవలసినదని ప్రకటించుచున్నారు. ఈయంద్యోగి 700 జేతము వెయ్యవరకు అభివృద్ధి బోర్డులో తడవ్రతినిధి నియమితమగున రకు వివరములకు దిక్కుదడని మహమ్మదీయసభ్యులొకరు ఆక్షేపించిరి. దొరతనమువారు తొందరపడి వీరినన్నిటిని చేయుచున్నారనికలగిరి యభిప్రాయము.

“సాగంధిక గ్రంథకర్తలగు గుండు జగన్నాధము (కాకినాడలో) గారివద్ద పూర్వపు తెలుగు గ్రంథములు దొరకును”

త్వరపడుడు! మంచిలాభము!!

బహుమతి.

“లండన్ స్వీసుపాక్యు గడియారము”

ఈ గడియారము మేము ప్రత్యేకముగా సీసులో నుండి రప్పించి యున్నాము. ఇది చూచుట కందటై తల భీగము ను డెప్పు ప్రొఫ్ అను గ్లాసు దూమును గలిగి బహు సాణ్యమైన పనితో చేయబడి యుండును. ఇది ఇంగ్లీషు మారిరి గడియారము. అనేక గడియారములు విక్రయించితిమి. మా కంపెనీ మేరు ప్రఖ్యాతిపొందవలెనని రూ 2-0-0 ఖరీదుగల మేలైన ఫాక్టరీ పేనా ఇనాముగా పంపించబడును. గడియారము ఫాక్టరీ పేనాతో క్రియం రూ 3-0-0. వి. సి. చార్జి 0-5-0 ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు మాత్రము ఇవ్వబడును. మీ పత్రిక నెంబరును తెలుపవలయును. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, నెం. 8 ఇంతకప్పుకోవీధి, మదరాసు.

ఆహోదిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

ఆర్. వహా. స్పింట్ కలిపినదికాదు. సుగంధపుష్పములను సాగుచుండుటకు చేతిసద్దపై కలిగినవో ఎంత చునోహరముగనో యుండును. దేశభాగియము సంబంధము గలగించగలరు.

చతుర్థాంధ్రమహాజననభ

నాలుగు వేల సంవత్సరముల సమావేశమగుట.

ప్రత్యేక రాష్ట్రమును గూర్చి తీర్మానముచర్చ.

(మా ప్రత్యేక విశేషమునుబట్టి)

కాకినాడ, మే 9: (సా. 6-50 ని.):—సాయంకాలము నాలుగు గంటలకు సభ తిరిగి సమావేశమై ఎనిమిదవ తీర్మానము చర్చకు వచ్చింది. ఈ తీర్మానమును రామానిగడ వేంకటరామయ్యగారు ఉపసాధించిరి. భాషావలననే తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి.

శ్రీ విద్యాభివృద్ధి.

శ్రీ విద్యాభివృద్ధికి సంబంధించి 9వ తీర్మానము. దీనిని సాత్తికేంద్రరావుగారు ప్రతిపాదించిరి. శ్రీమంతుల ప్రత్యేక విశేషములను సేర్వీకరించుటకు వాటిని పక్షమునకు తీసుకొనిపోయి భాషావలననే తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి.

సేవల చేపట్టవలెను.

వైద్యమునకు సంబంధించినది కూర్చు వేంకటరెడ్డి సాయముగారు ప్రతిపాదించిరి. స్వరక్షదానికారము దొరతనము వారి హక్కులను సేవల చేపట్టవలెను. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి.

మూడవసారి చర్చ.

నేడు 7-20 ని మి. ము. లకు తిరిగి గత సమావేశమైనది. రహదారి 2500 మంది సభ్యులకు ఉంది. సభామందిరము సభ్యులతో కలిసి లాడుచున్నది. ఇంతవరకు

1200 మంది ప్రతినిధులు సమావేశమయ్యిరి. మండలాధికారులు గతమున పాడుటగోను, భక్తచింతామణిలొని కడపలను చదువుటగోను కార్యక్రమము ఆరంభమైనది. కడపలను చదువుటగోను కార్యక్రమము ఆరంభమైనది. కడపలను చదువుటగోను కార్యక్రమము ఆరంభమైనది.

ప్రత్యేక రాష్ట్ర తీర్మానము.

ఇంతవరకు జరిగిన సభలను ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచుటకు సంబంధించిన తీర్మానమును బహుముఖముగా వర్ణించిరి. ఈ సందర్భమునకు, ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచుటకు సంబంధించిన సభాసభ్యుల దొరతనమును ప్రతినిధులను సేర్వీకరించుటకు తీర్మానమును ఆంధ్రులకు సేవల చేపట్టవలెను. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి.

సాత్తికేంద్రరావుగారు తీర్మానమును బహుముఖముగా వర్ణించిరి. ఈ సందర్భమునకు, ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచుటకు సంబంధించిన సభాసభ్యుల దొరతనమును ప్రతినిధులను సేర్వీకరించుటకు తీర్మానమును ఆంధ్రులకు సేవల చేపట్టవలెను. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి.

పాడించిరి. ఇందుకు ఆంధ్రమండలము లన్నియు ఒక్కచోరినగాని నిట్లుచేయబడునను నిందుకు ప్రతిపాదించి బహుముఖముగా వర్ణించిరి. ఈ సందర్భమునకు, ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచుటకు సంబంధించిన సభాసభ్యుల దొరతనమును ప్రతినిధులను సేర్వీకరించుటకు తీర్మానమును ఆంధ్రులకు సేవల చేపట్టవలెను. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి.

కొండ వేంకటరెడ్డిగారు కృష్ణారావుగారి వాదమును ఖండించి ఎవరో ఒకరిద్దరు ప్రతిపాదించుటకు దత్తమండలము లలోనినా రందరు ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమునకు యనుకూలముగ సుప్రసిద్ధి తాము దత్తమండలములలో చేసిన కార్యములను ప్రకటించిరి. ఆంధ్రసభ అన్ని జిల్లాలలోనినా రందరు దొరతనమువారిని కోరకుండ చేయుటగోనినా కూర్చున్నయెడల, మనకోరిక సఫలీకృతముగ నమరచిరి. తొందరములు జట్టును. కాంగ్రెసు ఈపద్ధతి నవలంబించి యుండలేదు. పట్టుబడినందున అన్ని జిల్లాలవారిని కూడదీసి కొని పరిచేయవలయును. అధ్యక్షుడు మాంధ్రమండలములలో సమకాలికుల యభిప్రాయమును తెలిసికొనటకు రాను యొండు నిశ్చయించుకొనవలయును. కాటంరెడ్డి ఆదివారమున రెడ్డిగారు కోరిరి.

ప్రత్యేక రాష్ట్రము నేర్పరచుట కోరుతున్నారని అంధ్రదేశముకాదు. కావున తీర్మానమునకు గోరకుండ చేసిన సభాసభ్యుల భాగములు కట్టాల్సి తీర్మానముగారు వెలివిచ్చిరి. యాధానంతరము దొరతనమువారు దీనినియొకపక్షమునందుండునను, గాని ఇప్పుడు వారినికోరుట కభ్యంతరముండ కూడదు. వైద్యమును ఆంధ్రులకు సేవల చేపట్టవలెను. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి. తేలికగా వ్రాయబడినందున సభ్యులందరికి ఎనిమిదవ తీర్మానము చదివించిరి.

అంతరము తీర్మానములలోని మొదటి రెండు పాదములు అంగీకరింపబడినవి. ఒక్కడ మాత్రము దీనికి వ్యతిరేకముగ నుండిరి. మూడుపాదములూ విడివిడిగా సభ్యులచే నంగీకరింపబడినవి. ఎనిమిదియందు మాత్రము వ్యతిరేకముగ నుండిరి.

ఉదయమున నీ తీర్మానపు చర్చతోడనే కడచినది. సభాసభ దీనినింగీకరించుటకు కరతాళములతోడను సంతోష భావములతోడను సభాసభ్యులందరూ దగ్గరలైరు. విషయ నిర్ధారణ సభాసభ తిరిగి రెండుగంటలకు సమావేశమగును. మహాసభ నాలుగు గంటలకు ప్రారంభమగును. శేటికేంద్ర రావుగారి సుబ్రహ్మణ్యముగారు బహుమంతులనుండి జోగయ్యగారును వచ్చిరి.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

బిల్లును మువనపూర్తియొకపుకేను.

బొంబాయి మే 10 :—ఇప్పటి సాయంకాలము పీఠము గోడీస్ హాలు గారు ముద్దయలు బాహిను సభకును హైకోర్టుకు పోదలచినారు కాన వారు ఆరాత్రి కోర్టునందే యుండుట కనజ్ఞ కేడిరి.

అమెరికను డ్రెల్లరులు

రంగూన్ మే 8:—యాహంగ్యాంగ్, బర్మా ఆయిల్ కంపెనీ యందు పనిచాలించుకొనినవచ్చిన నుతి 22మంది అమెరికను డ్రెల్లరులరంగూనుకువచ్చిరి. ఇప్పటికే యున్న డ్రెల్లరుల సంఖ్య 88.

ఒక ఎక్స్ క్యూటివ్ ఎంజినీర్

లాహోరు మే 8:—టీబిఆర్ కృత్రిక యిట్లు ప్రాయమున్నది. ఎక్స్ క్యూటివ్ ఎంజినీరుగానున్న తాలా సీతారాం కేసు విచారింపబడినది. అతనిని కనీసం 10 సంవత్సరములకైతరవలెనని.

సహితనశాఖా కళాశాల.

ఇప్పుడు లాహోరునందు దొరతనమువారి కళాశాల యందున్న రామప్రసాద కోశలగారిని సహితనశాఖా కళాశాల ప్రెసిడెంటుగా పంపించుకొనవలయును నిశ్చయించిరి. కోశలగారు ఆస్పత్రి కేంద్రములను కట్టబడ్డై భారతీయ

ఆంధ్ర మహాసభ.

అధ్యక్షుని యువనాన్వేషము

ఆంధ్రసభయందు అధ్యక్షులు రానుచుండిరావుగాదు చదివిన యాదర్శములనుండి చురికొన్ని భాగముల నిచట ముద్రించుచున్నాము.

మతము - అభివృద్ధి.

ఈసంధర్భమున, ప్రస్తుతస్థితిగతుల కనుకూలముగ చక్క చేయబడవలసిన కట్టికగల బాలీయవిషయము నొకదాని గూర్చి చెప్పుచున్నాను. పాశ్చాత్యజేతములతో కలియచున్న గొప్ప మతసంఘములయొక్క యాత్మాపా ప్రయత్నములు చాలారకు సంఘసంస్కరణమును, మానవజాతియొక్క శ్రేయోభివృద్ధికి కారణములగు నేర్పాట్లను, వివిధోగవరచ బహుచున్న విదక్షిణ హిందూస్థానమునందున్న, మతసంబంధముగ యాద్యక్షములయొక్క కార్యక్రమములగురించి విస్తరించి చెప్పుట కిది తగునయము కాకపోయినను, మన బాలీయ యేమాభివృద్ధిగాను, ఆయాద్యక్షములు సహకార లగునట్లు చేయుట యావశ్యకమని, మనవి చేయుచున్నాను. దక్షిణహిందూస్థానమున యెప్పుడగప్పు మతసంబంధముగ వివక్షలములను, జేతస్థానములను, కొద్దికొద్దికొద్దిగా మారుటకు నాకకాళ ముకలిగెను. అప్పట్లో నను మాచివదానిబట్టి, యామాచిస్థానములు, జేతయేమాభివృద్ధికి అధికముగ సహకారము కావచ్చునను అభిప్రాయము నాగులిగెను. కల్పనజేతములతో శ్రీ ప్రసవతే జేవాలములను అచ్చటిజనులు అంతగా ఆరాధన నిమిత్తము గుంపుగుంపులుగ చేరి యందకపోవుటచే అచ్చట ఆస్తికత తగ్గినది అనుకొనుటకు కారణమయ్యెను. మనజేతము నో, జేతసంబంధముగ సత్సనములను శ్రీరములను జేతరాధర్శమునకు ప్రజలు తండోపతండములుగ ప్రతిసంవత్సరమున వచ్చుచున్నారు. ప్రకృతికల్పిన జేవాలములలో చూడుచున్నప్పుడు మనము జనసంఖ్యయు వర్ణవిభజనవికాసము. ఆయాస్థలములకు ప్రయాణముపాదములు హెచ్చినకొలదిని, తీర్చుకానుల సంఖ్యకూడా హెచ్చుచున్నది. మహాస్థలముగ, తిరుపతి జేతస్థానమున సాక్షుల పదిలత్తులరాపాదాల ఆదాయము వచ్చుచున్నదన్నగుగతి మనలో కొంతమందికి తెలియకపోవచ్చును.

రామేశ్వరములోను, మధురలోను జేతస్థానములకు సాక్షుల కొద్దికొద్దికొద్ది 5 లక్షల రూపాయల రాబడి వచ్చుచున్నది. ప్రజలిచ్చు ముడుపులవలననేమి, ఆయాస్థానములకున్న వసతులవల్లనేమి, మొట్టమొదట సాక్షులనుమాత్రం 50 లక్షల ఆదాయముగల జేతస్థానములు దక్షిణహిందూస్థానమునందున్నవి. ఈ జేతస్థానములకు అనుగుణముచుపర్యంతము యాత్రములు వచ్చిచేయుచుండును. ఈ స్థానములకు వచ్చు ఆదాయమునంతట, ఆయా మతసంబంధములకు అనుష్ఠిత కార్యములకు పయోగ పరచక వివిధ కార్యములకే ఖర్చుచేసెననని నా యభిప్రాయము కాదు. గారి సాధ్యమయినంతవరకు ప్రస్తుత నాగరిక తాగితినిబట్టి జేతయేమాభివృద్ధి కొరకు, యీ జేతాదాయములలో కొంతభాగము సాధ్యోగవసతులకు, కార్యకర్తల మార్పు బడవలెనని నాయభిప్రాయము. ఈ విషయములను పట్టిచేతయేమా శ్రీ ప్రసవతే స్థానముల బారి కార్యక్రమమును, మనము జరిగిలింది చూడవలసియున్నది. వారి జేతస్థానములకు వసతులములనుగనెమి, ముడుపులములనుగనెమి వచ్చెడు ఆదాయము, మనజేత ప్రజలయొక్క యేమాభివృద్ధికిగాను కొంత శతకు ఖర్చుచేయుచున్నాము. ఆనువృత్తులు, పాఠశాలలు, శరణాలయములు మొదలగు పద్ధతకార్యముల దానానక కొంతవరకు వివిధోగవసతులనున్నది. అనుష్ఠితసాధనములకు మతానుగుణ ప్రయోజనములను ప్రదర్శించు ఖర్చుకాగా రెండుమాడు సర్వకారాలను స్థాపించుటకు చాలి ప్రవృత్తు మిగులుచుండును. ఈరీతిని మిగులు, ద్రవ్యవిశేషమును విద్యా విషయ కార్యములకు వివిధోగవసతులకుగాను యేదోయొక రీతిని గడచి 40 సంవత్సరములనుండియు ఆలోచనలు జరుగుచునేయున్నది కాని, యీ వి కొంచెయినను సఫలత నొందలేదు. ఈ విషయముల కొన్ని సంవత్సరము లీరుధ్య ప్రజాభావము హెచ్చి, యావిషయమున ప్రభుత్వమువారికి వ్యవహారకర్తలను మారునట్లు చేసింది. ప్రభుత్వమువారు యీ మతస్థానముల యొక్క స్థితిగతులను బాగుచేసి, వీని పరిపాలనావిషయములను చూచియేర్పాట్లను చేయ, సంగీకారకర్తలై యున్నట్లు తోచుచున్నది. ఈసాధనములను వచ్చు అధికారదా యమును దుర్వ్యయము కాకుండ జేకోవకారజనుకు కార్య

ములకు వివిధోగవసతులను పరిచయము అభిలాషను పుట్టించి వారికి సచ్చయ్యెట్లు మనకు విధియై యున్నది. ఈ విషయమున జనగణతన కార్యవిధానము, మతాభివృద్ధియందు ఉన్న ధర్మకర్తలయందును, సదరు స్థానములకు ముడుపులను, కనకులను ఇచ్చు మహానీయమయింతును ఉండియున్నది. ప్రస్తుత కాంక్షానుగుణముగ వీరందరును ఉదారబుద్ధితో, కార్యచరణమొనర్చిన లాభము కలుగకమానదు. ఈసంధర్భమున తిరుపతివసతుగా రొసర్చిన రెండు ఘనకార్యములగుర్చి చెప్పవలసియున్నది. అనున రెండు మాయముగల్గవును ఒక సంస్కృతపాఠశాలను స్థాపించియున్నాడు. ఈవిషయము ప్రమానుసారముగ కార్యకర్తల సడవినగాని, సమర్థింపబడలేదు. జనోపయోగముగ కార్యములకు ఈసంబంధముగ ద్రవ్యము వివిధోగవసతుల జేయుటకుగాను, ప్రజల కీడుతో మన జ్ఞానాభివృద్ధికి అగ జేయుటయే ముఖ్యసాధనము.

స్వప్రయత్నము.

ఇంతవరకు ఈ ఆంధ్రోద్యమమునకు సంబంధించిన విద్యాకర్తలగుర్చియు, విద్యావిషయముగ కొలకలను కార్మికులగుర్చియు మనవిచేసి యున్నాను. మన జనలకు సమర్థిమగు సహకూలవిద్యాప్రాప్తి కలుగునట్లు మిత్రత్రిసాధర్మముల సుపయోగపడచి కార్యకర్తలకు నొందింతురని నమ్ముచున్నాను. ఇది మిగులుకుకార్యము. ఇందుల కార్యభారము హెచ్చు. విద్యాయుతేక చాలాకాలము యెడలెగి పులియెత్తుము జరిపినగాని కార్య మనుకూలించదు. తమసంఘాభివృద్ధికి విద్యాభివృద్ధికి మనజేతయేమానున్న శ్రీ ప్రసవతే సుఖమువారతమ శ్రీ ప్రసవతేక పూనికతో జరుపుచున్న ప్రయత్న విశేషములను మిగు విశదపరచుచున్నాను. వీరయోద్యమములయొక్క కట్టుబాటు అన్యోన్యసహాయభావము, వీరిలోకొందరు కనకము స్వార్థపరిత్యాగము ఇవన్నియు మనము చూచి నీర్వహించిన విషయములయొక్కవి. ఈరాజధానిలో శ్రీ ప్రసవతేకాలములకును శ్రీ ప్రసవతేకాస్థానములకును లబాతిలోని బీదవాకు సహ యిచ్చుద్రవ్యము సాటివా నుమానయింతులరూపా యులు పడుచున్నది. కాబట్టి బాలీయవిద్యాభివృద్ధికి మనవారు చేయవలసినవి అత్యధికమయియున్నది. మనవారిలో ఆయా కాఖిలవాకు కొంతవరకు తమకాఖిలవాకులకు విద్యాప్రాప్తిగాను చేయుచున్న ఏర్పాట్లు ఆమోదకరములయియున్నవి. సంఘములో పులిభాగమును విద్యావిషయముయినప్పటి నొందినగాని జేతాభివృద్ధికి అగ నేరదు. ప్రస్తుతజేతస్థితిబట్టి ఆయా సంఘములవారు చేయుప్రయత్న పులియెత్తుములయొక్క ఫలములను మనవిచేయు. అట్టి ప్రయత్న ప్రయత్నములవలన వచ్చుచెడుకు యధికముననేమోయని మనము భీతికొందవలసిలేదు. మున్న యెప్పుడో నొకప్పుడు రాకమానదు. ప్రస్తుతమున్న యేర్పాట్లను సరించెయి కార్యకర్తలజరుపుచు యిప్పుడున్న భేదభావములను పొందుకొని కార్యసానుకూలత నొనర్చుట యీసంధర్భములో ముఖ్యోద్దేశమై యుండవలసి యున్నది. ఈ యుద్యమములను పరస్పరానురాగము కృద్ధియునుటయే గాక విద్యాభివృద్ధి కు సంఘత్తేమాభివృద్ధి కు అంతటను గలుగునని నానమ్ముకము. ఈ కార్యవిధానమునకు దున్ని కాఖిలవారును అన్ని తెగలవాకులను తోడ్చి సహాయభూతు లగుచురని నాయభిప్రాయము. ఇందుకుగాను పులికాఖిలవాకుల తామొనర్చుచున్న విద్యావిషయప్రయత్న వివరమును మనకు దయచేసి యెడల అది మనకు మిగుల ప్రోత్సాహకారిగా నుండును. మన కార్యక్రమకర్తల విచారములైనదము యొకకు మంకెకట్టుబాటువయ సాదుకొనబడవలసి యున్నది. కొంతవరకు స్వార్థత్యాగము లేనిదే కార్యములకునుపడదను విషయము మన మందముల తెలిసికొనవలసి యున్నది. ఆర్థికమాజమువారు విద్యాభివృద్ధికిగాను చేసినయేర్పాట్లను ప్రయత్నములను నేను కొంతవరకు చూచియున్నాను. అది కను జ్ఞానునీయములను పరిశీలనార్హములను అయియున్నవి. తెలుగుజేతయలో ప్రతి సంవత్సరము విద్యావిషయమునకు సంఘవిషయమునకు రాజకీయపరిపాలనా విషయమునకు జరుగుచున్న కార్యకర్తలను సుష్టముగా తెలుపుచున్న గ్రంథము నొక గాని ప్రతివర్షమునకు ప్రచురించుచుండిన బాగుగ నుండునని నాయభిప్రాయము.

ప్రజాభావాభివృద్ధికిగాను జేతభావలలో వెలువడు వార్తా క్రితము మిగుల సాటుబడు చున్నది. కొంతవరకు వారి ప్రయత్నములు సఫలము లగుచున్నవి చెప్పవచ్చును. అయితే, ఆదాయ వ్యయములనుబట్టిచూడ వీనిస్థితి యనుకూలముగా నున్నట్లు కనబడదు. వివిధగ్రామవాసుల జ్ఞానాభివృద్ధికి కారణ భూతులగు తెలుగుజేత వార్తాక్రతికాధికరులందరును మనకు మందసియును. వారికి సహాయముచేసి

ప్రోత్సాహములు మనకు విధియై యున్నది. గ్రంథభాండాగారోద్యమము లోటు లేక నర్థిలు చున్నది. ఇది సర్వవిధముల జ్ఞానాభివృద్ధికి కారణముగచున్నది. జిల్లాసంఘములు గత సంవత్సరములో అనుకూలముగ కార్యక్రమములు జరపించి ఈ జిల్లాసభల మూలమున ప్రజాభావము హెచ్చి, ఈ సభలయెడ ప్రజల కనుకూలభావమును కలిగించుచున్నది. గతసంవత్సరములో అనేక జిల్లాలలో సభలు జరిగినవి గాని అసంతృప్తము జిల్లాలలో మాత్రము జరగలేదు. అచ్చటకూడ అట్టి సభలు జరుగు నేర్పాట్లు అచ్చటివారు చేయుచురని నమ్ముచున్నాను. ఈ సభా కాలముననే గాక యితరసమయములందు కార్యచరణము సంవత్సరము పొడుగునకు జరుగుచున్నదని యొకనుచెప్ప వీలు లేనట్లుకాని, విద్యాభివృద్ధి తమ జబాబు దారిని గ్రహించి, కార్య ప్రయత్నము కొంతవరకు చేయుచున్నారని చెప్పుటకు సంతోషముగా నున్నది. ఆంధ్రసభ వారు తెలుగు జిల్లాలలో వివిధ ప్రజేతలకు వెల్లి కార్యకర్తలకి కావలసిన కట్టుబాట్లను చేయుటకు గాను యిద్దరు పెద్ద మనుష్యులను నియమించి గలిగిరి. కాని ఈ ఉద్యమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములను ప్రజా సామాన్యములకు తెలిపి వచ్చుచెప్పుటకుగాను విచారము లేకయు కట్టుబట్టి మైదట్టి ము కార్యక్రమము జరిగవలసి యున్నది. ఇందుకు విశేషము ద్రవ్యసహాయముగాక స్వార్థత్యాగము గలిగి పులిచేయువాడు అనేకులు కావలసియున్నాను. ఇందుకు కావలసిన ద్రవ్యసాధనము అమరునట్లు తగిన ఏర్పాట్లను చేయుచు ఇక్కడనున్న వారందరును తమ యధాశక్తిని సహాయము చేయుచురని నా నమ్మకము. ఈ ఉద్యమము నెరవేరుటకుగాను మహానీయులందరును సంవత్సర చందాలను దయచేయుట విధి అని నాకు తోచుచున్నది.

సర్ రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు.

రంగూను, మే 9. - నిన్నటి సాక్షులకాలము రవీంద్రనాథ టాగూరి సన్మానము ఉత్సాహవశమునది. అన్ని జాతుల ప్రతినిధులకు వారి సత్కరించ సమాజేతమెరి. రవీంద్రనాథ టాగూరుగారిని సత్కరించువంతటి భాగ్యముబుట్టకు సభవారందర కృతజ్ఞత తెలియజేయుచున్నారని సభాధ్యక్షులు ఎ. కె. ఎ. ఎస్. బాబుగారు చెప్పిరి. సన్మానకర్తయిన జరిపినవీముట దాని నొక వెండి పాత్రయొందుంచి టాగూరుగారికి సమర్పించిరి. పిమ్మట టాగూరుగారు వారిసంతగా బహూకరించినందులకు సభ్యులకును సభాధ్యక్షుల కనేక మందము లప్పించి, తాను చేసిన స్వల్ప కార్యము జేతసేకాముజేసితిని చెప్పి, పిమ్మట బంగారి భావలలో నొక ఉత్సాహము చూపబడెను. దానికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు వారు తన రాజభక్తి జేతభక్తి తమ కీర్తనము నొనగించని తెలిపిరి. జె. ఆర్. దాసుగారు అతిథులకు మందము లప్పించ సభ్యుల కరతాళ ధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

బర్మా లెఫ్టినెంటుగారి వద్దనుండి తాను సమయము నందు రంగూనునుండి అతిథి సత్కారము చేయలేకుండి నందులకు మిక్కిలిచింతిల్చుచున్నాడని రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి కవ్వడొక తంతివార్త వచ్చినది.

బంగారాభివృద్ధిముసంపు వార్తావరణ నితి

నిన్నటి సాక్షులకాలమునుండి ఇక్కడికివచ్చిన వాసుల స్త్రీ పురుష ముదయములు బంగారాభివృద్ధిముసంపు వార్తావరణ స్థితి వివరముగా నున్నదని చెప్పుచున్నాడు. కలకత్తానుండి 'టోపామాను' 'బీస్తా' 'బంగారా' అను స్త్రీ పురుష వచ్చినవి. ఇట్లు గాంగ్ నుండి 'బోహిమార్' అను స్త్రీ పురుషులవచ్చినవి. మే 5-క రా రీదవ 'బీస్తా' అను స్త్రీ పురుష ఆరభాకాతీరమువైపునకు తిరుగ వలసినవచ్చెను. 'బంగారా' అను స్త్రీ పురుషుడ ప్రోవనుచురించి నను, నుడిగాలిని, తుపాసును తిప్పించుకొన లేకపోయెను. ఈ రెంటికిని అపాదము కలుగలేదు. బోహిమార్ అను స్త్రీ పురుష 69 మంది పుయాణికులతో 4 వ తేదీని ఇట్లుగాంగ్ రేవు ను వడలివచ్చినది. 5-క భేదీ స్త్రీ పురుష యజమానుడు వాతస్థితి బాగుగా నుండనందుక ఒకచోట లంగరుజేయవల యనుచుకొనెను. తుపాసు ఎప్పకయ్యెను. స్త్రీ పురుషు కడలియట కట్టుచుయ్యెను. మహా వాతము గంటకు 150 మైళ్ళవచ్చున వీరుచు భయంకరముగా నుండెను. స్త్రీ పురుష వైభాగముననున్న కట్టుల త్రొక్కి ముక్కలుకొక్క లయ్యెను. అచటగల నంతెన పూర్తిగా చెడిపోయినది. శరీరవారము ఉదయము 8-30 గంటలకు వాతము నమస్థితికి వచ్చినది. అప్పుడు యజమానుడు సాధ్యమైనంత త్వరగా స్త్రీ పురుషు నడిపించి ధ్యాన్నము 1 గంటకు రంగూనురేవు చేర్చెను. స్త్రీ పురుషుల వారికి ఒకరికిని దెబ్బ తగులలేదు.

బ్రహ్మ రాధ భాషాభివర్ధనీ స మా జ ము

ఆరవ వార్షికోత్సవము.

(మా స్వకీయ పత్రాభియోగము)

బరంపురం మే 7:— మా యూరి ఆంధ్రభాషాభివర్ధనీ మాజి వార్షికోత్సవ మింట 5 వ తేదీ కల్లికోట దైవండు కాలిదేవునిమందిరములో సత్కారము జరిగినది. చెన్నపురి వాస్తవ్యులు, నువ్రసిద్ధాంధ్ర దేశప్రతిభా ప్రతిష్ఠాపాదాత్మకులు, చేతనేవా ధురంధరులునగు కాశీవాధుని-వాగేశ్వరరావు పంతులుగారు గ్రామసాధికత్వమును వహించిరి.

ఆగ్రాసాధికతగా రుద్రదేవయ్యుండిన శాల్మలతేది రాత్రి మొదటి రెండుగంటలకాల మాలస్యముగా వచ్చి నను, ఎంతరాత్రియైనను జంతుగొనక, యాతానాపూరితులగు, యావనాంధ్రులును, నాయకులును, రైతువైద్యులను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి పుష్పచూలా లంకృతులగునొనర్చిరి. మద్దూరు నూర్యవారాయణరావుగారు, పంతులుగారిని, కర్నూ రమాలంకృతులగుకేసి, మస్వాతమును కద్యరూపముగా నొసంగిరి. తదనంతరము పంతులుగారు మారల్ల గంగరాజుపంతు లుగా రింటికి గొనిపోవరి. మరునాటి మొదలు నాగేశ్వర రావుగారు రాంధ్రభాషాభివర్ధనీ సమాజమును, నిర్వాహముననున్న ఏకత్వమాజ మందిరమును దర్శించి, సమాజమువారు చేయు చున్న కనిని జ్ఞాపించి సమాజమునుగూర్చి తమయాభిప్రాయమును ప్రేక్షకుల గృంధమున లిఖించిరి.

5 వ తేదీ సాయంత్రము మైదుగుంటలకు రోసహాలు లో సభనూడెను. విద్యార్థులు శ్రీమతి పురజనము ప్రభులు మున్నగువారిచే పురమందిరము నిండెను. తొలుదొల్ల సమాజ ఉపాధ్యక్షులగు టాతాశ్రీగారు, సింహాచలము పంతులుగారు స్వాగతోపవాసమును జరిపి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి నగౌరవసాధికత్వమును వహించిరి. కరతాళ ధ్వజము వెలం గ నానక చులంకరించి ప్రార్థనోపవాసమును మనోహరము గా గావించిరి.

తరువాత కార్యదర్శి గతసంవత్సర కార్యనివేదనమును జరిపి, సమాజమునకు స్వగృహాభివృద్ధికి చేరలేకపోయెను లేదనియు, ఏదన్నివారణముకే యాంధ్రుల బౌద్ధాభ్యుదయ సరమియు నుడిచి, ఇప్పుడు వనూయియదిగాక, యింకను వేయి రూప్యములు గావలసియుండునని చెప్పిరి. పిమ్మట శ్రీమతి తొలిదండ ప్రసిద్ధానరావు పంతులుగారు “ఆంధ్రదేశచరిత్ర ము” అను వ్యాసమును బయింది. అందు వారు, ఆంధ్రుల ప్రాచీనైక్యమును, మధ్యకాలనాగరికతమును, ఆధునోత్సాహ, కార్యదీక్షాది ముగుణాభివృద్ధియును ఆంధ్రోద్యమ మును మున్నగు విషయములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. తరు వాత మా యూరి కళాకాలవిద్యార్థి యగు, తిలవ్రాస కామేశ్వరరావుగారు వ్రాసినపద్యమును పఠింపబడినది. తదనంతర ము, విద్యార్థులకావ్యతీర్థ సేమాని వేంకటనరసింహశాస్త్రి గారు, “శ్రీంగారవైషణ్య విమర్శము”ను గూర్చి ప్రాసీవాభ్యుదయ చరిత్ర, వీరి విమర్శము, ఇప్పటి మనవారచేయు ముక్కు మొగమెరుంగని వానితలగాక, సరసముగా, మనోహరమైయుండెను. తరువాత నగ్రాసాధికతగారు తమవ్యాస మును బయింది. వీరివ్యాసము మునుధురవాక్యకరమితమై గంభీర మై, యాతానాపాదకమై, దివ్యమైయుండెను. వారు విషయ మును, సంగ్రామప్రశంస, భాషాసేవకుల నిర్వాణము, స్థల ప్రశంస, భాషాపరిజ్ఞానసాధనములు, భాషాపయోగము, ప్ర మాణభాష, సుదీర్ఘభాషము, అల్లభాషానిదర్శనము, ఆంధ్రభాష, ఆంధ్రీయ స్వరంత్రభాష, అశ్వభాషాసాంకర్యము, విద్యాభ్యాసము, విద్యాప్రవృత్తి, గంధములు, వర్తమానపార స్వకీర్తి, ఆంధ్రీభాషాకీర్తి, అను కీర్తికలక్రింద చర్చించిరి. ఉత్కలభాషాభివృద్ధి ప్రదేశమైనను, ఇచ్చటి యావనాంధ్రులు మాత్రము యాతానాపాదకముగాను వారు జరిగింది “ఆంధ్ర” నామధాతులగు ప్రతివారును, తమ దేశము, తమభాష, తమభాషాభివృద్ధిలను పఠించుట ఆన త్యకంబని నుడిచిరి. తరువాత సేమాని వేంకటనరసింహశాస్త్రిల వారగ్రాసాధికతగారికి వందనముల సమర్పించి సభ కరతాళ ధ్వజముతో ముగిసెను.

ఆంధ్రదేశ తృతీయ గ్రంథభాండగారసభ నాటకములు.

12-18 తేదీలలో నెల్లూరుపురమున జరుగనున్న వైసభా సయమున “నెల్లూరు బౌద్ధదేశ సమాజమువారు” 12 తేదీ రాత్రి “ప్రహేళికానాటకము” 13 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు “నామకా కట్టాభిషేకము” 19 తేదీ శుక్రవారము “కం నకథనాటకము”ను పురమందిరమున ప్రదర్శించెదరు. దీని వలన వచ్చు సొమ్ములలో కొంతభాగము “ఆంధ్రదేశ గృంధభాండా గారసభకు” నొసంగునన్నారు.

మైసూరు వర్తకసంఘము.

దివాను ప్రారంభించుట.

తెలంగాణ మే 8:— నేటిసాయంత్రము మై సూరు దివాను సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు మైసూరు వర్తక సంఘ ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి. చాలమంది యూరోపి యనులును, భారతీయులును ఉత్సవమునకు దయచేసిరి. వర్తక సంఘాధ్యక్షులగు డబ్లియు. సి. రాసుగారి యుపవాసముతో కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. వారు తమ యుప వ్యాసమునందు వర్తకసంఘమును నెలకొల్పవలసి వచ్చిన సందర్భములను పేర్కొని సంస్థానములో జరుగుచున్న ముఖ్య వ్యాపారములను గురించి చెప్పి ఆది యెవరెవరి చేతులలో నున్నదియు నుడిచిరి. దేశములోని ఇతరభాగములందువలె, ఒకవర్తకాభివృద్ధిగాని వర్తకుల సహాయసంప్రదికాని మై సూరురాష్ట్రమునందు సంఘములు లేవు. కొన్ని వర్తకము లెం దుకు దుస్థితియందున్నవి. ఆయాకారణములను వైర్యముగారు పూర్తి వివరించిరి. కాలానుగతమైన యేర్పాటులు లేకపోయి నందువలన మైసూరు వర్తకులకు ఒకధ్యానము వ్యాపారము లోనే. ప్రతిసాలను 4 మొలలి లక్షలు రూపాయలవరకు నష్ట మైపోవుచున్నది. తరువాత బట్టలవ్యాపారము గురించి నుడిచి మైసూరు బ్యాంకును నెలకొల్పించువలన డబ్బుకుపడవలసిన ఇబ్బంది తీరినది. ఇప్పుడేర్పాటుచేయబడిన వర్తకసంఘము వలన మైసూరు వర్తకులు తగినలాభము పొంది దొరతనమువారు వర్తకపు సౌకర్యములవలన వాణిజ్యమునందున్నత స్థితికి వచ్చెదరుగాక యని వారు కోరిరి. వర్తకసంఘమువారు ఏవిధ ముగ దీని ప్రారంభించ దలచినది తమ వారు విపులముగ నెల విచ్చిన వర్తకసంఘములో కక్షలుగాని భేదాభిప్రాయములు గాని లేవనియు కావున వైషమ్యములకు యెడమియ్యకుండ, అంద రును పాటుపడవలసినదని కోరిరి.

దివానుగారు తమ యుపవాసమునందు వర్తకసంఘా దేశమును దెలిపి దీని స్థాపనమునకు జరిగిన ప్రయత్నములను పేర్కొనిరి. వాణిజ్యము నూతనపద్ధతులమీదజరుగనప్పడును వర్తకుల దృక్పథము సంకుచితముగ నున్నందునను, సమాకార ము తక్కువగనున్నప్పుడును, వ్యవహారపద్ధతులు సరిగ తెలి య న ప్పడును మైసూరు లోని వర్తక స్థితిగతులు తృప్తికరముగ లేకపోవుట యందాశ్చర్యము లేదు. వర్తకపు స్థితిగతులు నానాటికి మారిపోవుచున్నవి. దీనికి తగినట్లు ప్రజలు నడువజాలరు. ఏవృత్తికైనను, జ్ఞానమును, వ్యవహారదక్షతయు నవసరము. ఈ సదుపాయములన్నియు తగిన సంఘముల వలన కలుగగలవు. వర్తకసంఘము లిందుతోడవడగలవు. తరువాత వారు వర్తకసంఘము చేయవలసిన పనులలో ప్రధానాంశము లను విపులముగ తెలియజెప్పిరి.

దివానుగారి యుపవాసానంతరము బి. కే. గరదా చార్యులవారు దివానుగారికి వందనము లర్పించగ, మైసూరు బ్యాంకుపత్రమునను, మునిసిపలు కౌన్సిలుపత్ర మునను, మైసూరులోని వర్తకులపత్రమునను, పుల్లెన్న సెట్టి గారు దానిని బలపరచిరి. సంస్థానములోని వాణిజ్యవర్తకము లకు వర్తకసంఘమువలన కలుగులాభములను సెట్టిగారు తమ ఉపవాసమునందు తెలియజేసి ఇక్కడి వర్తకులకు తగిన ప్రోత్సాహములేక పోవుటవలన, వర్తకమంతయు నితరు లచేతులలో నున్నదని నొక్కిచెప్పిరి. ఆధునిక వాణిజ్య ప్రపంచమున మాట్లాడు స్పర్ధకుతగిన విధమున పనిచేయుటకై వాణిజ్యపాఠశాలలను, కళాశాలలను పెట్టి యువకులను తరి ఫీతుచేయవలెను. మైసూరు ఆర్థిక సభాధిపతిముగ నీ వర్తక సంఘము బయలుదేరినదని వీరు నెలవిచ్చి. మైసూరు సంపదభి వృద్ధికిని పరిశ్రమలకును, వర్తకులకును ఇది సాహాయ్యకారి యగు గాక యని కోరిరి.

లాహూర్ - వర్తకసంఘమును దెలుచుకొనవచ్చును విశ్వేశ్వరయ్యగారి యుపవాసమున గూర్చి ప్రైబ్యూక్ పత్రిక జ్ఞాపించుచు వ్రాసింది.

విశ్వేశ్వరయ్యగారు చెప్పిన విషయము లమూల్యముల నియు, వర్తక సంఘమున ఒక ప్రత్యేక కమిటీయొంది సంఘ మువారి కార్యక్రమమున సకాలమున సంఘమువారికి తెలుపు చుండినే కాని సంఘము వారుగా పనిచేయ జాలదని వారు చెప్పిన వాక్యము సత్యమనియు పంజాబీపత్రిక వ్రాయు చున్నది.

సర్. పి. సి. చటర్జీగారు.

పంజాబి కానకసభ యందు సభికారసభ్యుల పక్షమున సామ్రాజ్య కావనసభలో ఎన్నికగా రెన్నుకొనబడుట కిష్టపడుటలేదని తెలియుచున్నది.

బ్రైటను మానసస్థాభియోగము.

బొంబాయి, మే 9:— బొంబాయి కాగితకలో శ్రీ కా సంతాదక్ష డైన్ హార్ని వర్కగారు బ్రైటనుశ్రీకాధికతి యగు ఆల్ఫ్రెడ్ హోప్ బ్యూయిక్ గారివెను, బ్రైటను శ్రీకా సంతాదక్షులైన శంకునిమీసనుగారి వైసను డెమెల్లో అనుమాద్రాకాల నొకరు పంపనను దెచ్చినమాన సస్థాభియోగము విషయమున రాజధానిముఖ్య మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ దినము తీర్పున చెప్పిరి. ఫిర్యాదిని గుఱించి కాగితకడైన మూడువ్యాస ములందలి విషయములు ఆతనికి మానసస్థాభియోగములకుకే కా యబడినదని మేజిస్ట్రేటుగారు నిర్ణయించిరి. వ్యాసములందు గూడా ర్థము నట్లుబట్టినది కాని అది స్పష్టముగా బ్రెటికి కనబడక ఎవరికైనను అనుమానము న్నురంప నీయకున్నది. వ్యాసములం దంతటను మానసస్థాభియోగము ప్రతిబింబించుచున్నదని మేజిస్ట్రేటు రుచునెను. ఈవ్యాసములు ప్రజోపయోగము కొరకే వ్రాయబడినవి నుద్దయించుచున్నారని దీనిటికే పెట్టి యేమూల వెదకినను ప్రజోపయోగ విషయము కానరాదని మేజిస్ట్రేటు గారగిరి. నుద్దయించు తమకేమును బలముచేసికొనలేకపోయిరి. వ్రాయబడిన విషయములు నిజమని రుజువుచేయలేదు నుద్దయించు జటిలిన వ్రాసు పరిశుక్రముగా జటిలియందలేదు. అందలి విషయము లేమాత్రమును బలవంతముగాక కనబడలేదు. నుద్దయించు నేరస్థులని మేజిస్ట్రేటుగారుచెప్పి శిక్షనుగూర్చి వాదించుటకు వ్యయపాడుట నడిగిరి.

ప్రాసీవాభ్యుదయసభకు పునః వ్యయపాదకముగాను జిన్నాగారు కోర్టువారిని నిందించుచు గత ఆదివారమునాటి డెలిటెషన్ ప్రతి యందు వ్రాయబడిన ఒక ఉత్తరమును నూచించి నుద్దయించు సాధ్యమైనంతవట్టుకొనెను విధింపబడినదని కోరిరి.

స్వల్పశిక్ష తయరలెనని మొదటినుద్దయ తరపున లేకుగాకు చెప్పిరి. మీసను అనుమద్రాయ కోర్టువారిలో స్వ యముగా మాట్లాడి కోర్టువారు తమపై గుఱించినలెనని కోరు కొనెను. నుద్దయించు పెద్ద నేరములు కారు కనుక వారికిశిక్షను శిక్ష అవసరములేదని మేజిస్ట్రేటు గారు రినిరి. ఇంతవఱకును నుద్దయించు తమ నేరములను ఒప్పుకొనుచు విచారవాక్యము నొక్క మైనను పిలికియందలేదు. శిక్షను జూల్కూనాకాని ఇంకొకటి కాని విధించుట ఓటులేకున్నది. మొదటి నుద్దయ ఆల్ఫ్రెడ్ హోప్ బ్రూయిక్ కు 7 వారముల విడితైదును, 600 రూపాయలు జూల్కూనాయను లేకన్న అంత యంకలపి 18 వారముల విడితైదును విధించబడినది. రెండవ నుద్దయ మీసనుకు 10 వారముల విడితైదును 600 రూపాయలు జూల్కూనాయును, లేకన్న అంతయు కలపి 16 వారముల విడితైదును విధించబడింది. మూడవ నుద్దయ డెమెల్లోకు 225 రూపాయల జూల్కూనాయును 8 వారముల విడి తైదును విధింపబడినది.

పంజాబీపత్రిక

కలకత్తా మే 9:— పంజాబీపత్రికకు సంబంధించు ప్రార్థన తీసివేసి కొత్తకంఠెను కట్టుట ప్రస్తుత యుద్ధము వలన ఆగిపోయినది. ప్రార్థనకంఠె కట్టుటకే 42 ఏండ్లుండెను. చాల ప్రార్థనకంఠె. రాకపోకలకు అది నిలకొనికట్టు కన బడదని ఇంజనీర్లు చెప్పిరి. ప్రస్తుతము దానిని బాగుచేయుచు టకు నుమాడు 2 లక్షలరూపాయలు వ్యయమగును. పోర్టు కమిషనరులు వంతెన బాగుచేయుచుట కంగీకరించిరి. దీనిని తీసివేయుచి కొత్తకంఠె కట్టించుటకు పోర్టుకమిషనరులు 6 లక్షలరూపాయలు ఖర్చుచునిరి. వంతెనకొరకు నిజవరముంచబడిన మొత్తము 2,88,000. ఈ మొత్తమునందీ ప్రార్థనకంఠెను బాగు చేయుచుటకు 2 లక్షలు వ్యయముచేసినయెడల మిగతా మొత్తము కనబడ నీయవచ్చు. వంతెన రాబడికన్న ఖర్చులే యెక్కువగుచున్నవి. కనుక రాబడిని వృద్ధిచేయుట కేర్పాట్లు చేయవలెను. రాబడిని వృద్ధిచేయు పద్ధతుల నాలోచించుటకు ఒక కమిషన్ ఏర్పాటుచేయవచ్చు.

అంగ్లో ఇండియను రిక్రూయిటు.

కన్యూర్ని, మే 9:— మధ్యభాగకాల వారతనమువారి కార్యదర్శి ఆనెరలిలు స్టోకాక్ గారిట్లు పరీక్షించిరి. — జబ్బుల్పూరులో అంగ్లో ఇండియను రిక్రూయిటులు ను గూర్చిన సభకు గుఱించియు, 80 మంది రిక్రూయిటుగా చేరి తమనానుల నిచ్చిన విషయమును గుఱించియు సర్. బెంజ మిన్ రాబర్ట్స్ గారు వినిసంతసించిరి. జబ్బుల్పూరు తక్కిన జిల్లాలకున్న టికె మార్గదర్శక మై యుండునుగాక.

మధ్యభాగకాలయందు రిక్రూయిటులు బాగుగాజూగు చున్నది. రిక్రూయిటుకు కమిటీలకు ప్రభుత్వమువారు చాలి సరిగ సహాయము చేయుచున్నారు. రిక్రూయిటు జబ్బుల్పూరు నాగపూరులందుమాత్రమే ఏమోడ చేసికొనబడుచున్నది.

విషయానుక్రమణిక.	
ఆంధ్ర మహాజనభ	8-4
బ్రహ్మపురాంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము మైసూరునర్తక సంఘము	5
క్రమపాఠ్యము	
హైందవ వ్యాపారము	6
వ్యవసాయమున ద్రవ్యము	7
విద్యా మహాసభ గానము	
విశేష కలత్రినాటము	8-9-10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రాములు	11-12

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ మే నెల 10-వ తేది

బుధవారము.

హైందవ వ్యాపారము

కడచిన మార్చి నెల 31 వ తేదీతో అధికార సంవత్సరము సంపూర్ణముగా యుద్ధముచే నావరింపబడినది యుద్ధకాలమునకు సంబంధించినది మరియొకటి గతకాలమునకు చేరిపోయెను. యుద్ధము వలన కలిగిన లాభనష్టములను సంవత్సరముమీద గణించుటకు వ్యాపారమునకు సంబంధించిన లెక్కలు మిక్కిలి ప్రబలసాధనములు. సంవత్సరమే యుద్ధావృత్తసంవత్సరము. యుద్ధభూమికి మన మొత్త దూరమున దురువారమైనను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున మనమును ముఖ్యవిభాగ మగుట చేతను మనకు దిగుమతులను బంపుచు మన ఎగుమతులను స్వీకరించునట్టి ముఖ్యభూములు యుద్ధము గ్నములను యుద్ధముచేసే కొంతవరకు వ్యాపారమున మనమును ఎక్కువ నష్టపడవలసినవారమే యైనాము. యుద్ధసమయమునకు సహజముగ నిరోధములే కాక మనకు మరి కొన్ని నిరోధములు కూడ కలిగినవి. మన దేశమునకు సంబంధించిన వ్యాపార నాణ్యతలను లేకపోవుట చేత వస్తువులు మోసికొని తీసికొనుటకు సాధనములు తగ్గినవి ప్రభుత్వమువారు మందుగుండు సామగ్రిలను సిద్ధముచేయు నిమిత్తము కొన్ని కర్మాగారములను ప్రత్యేకము తమ స్వాధీనము చేసికొని సంవత్సరమున ఈ దేశమున పని సాగుటయు అంత పూర్ణముగా జరిగలేదు. ఇట్టి పరిస్థితి ఇంతకంటె నెన్నియోరెట్లు ఎక్కువగా ఆంగ్లసీమలో సంభవించినది. ఈ కారణములు అన్నియును జేరి మన ఎగుమతులను దిగుమతులను మిక్కిలి తగ్గించి వైదినవి. 1915-16-వ సంవత్సరపు దిగుమతుల యంకె లీక్రింద కానవచ్చును.

వ్యాపారములకు వచ్చిన దిగుమతులు (కంటన్ యరల ఎగుమతి చేయబడినవి కాక)	126.49 కోట్లు
వ్యాపారములకొరకు దిగుమతియైన ద్రవ్యము (కంటె బంగారము)	4.48 కోట్లు
మొత్తము దిగుమతి	130.92 కోట్లు
ఈదిగుమతులే 1913-14 లో 208.13 గను 1914-15లో 152.28 గను కనిపించుచున్నవి. ఆసంవత్సరములలో ద్రవ్యము 29.57 కోట్లను 18.46 కోట్లను దిగుమతి కానవచ్చుచున్నది. ఒట్టుదిగుమతులు 208 కోట్లకుండి 130 కోట్లకు తగ్గుట అనగా నూటికి రహస్యము నలువది తగ్గుట యొకరీతిగా గొప్పదుస్థిని సూచించుపకమానదు. అయినను మన	

దిగుమతులు సామాన్యముగా నున్నిత పదార్థములుగా నుండుటచేత దిగుమతులు తగ్గి అనానుకూలములు కలిగినను ఆయావ్యాపారములలోని వారికి ప్రబల నష్టమే సంభవించినను మనదేశమునందు సున్నితపదార్థాల్ని త్రికి మార్గ మేర్పడునను నాశచే ఈయన్నిటిని భరింతుమనను సనియుండవచ్చును. కాని ద్రవ్యపు దిగుమతిలో, అనగా మూల్యములములును సంపత్తివిహ్నములును నగువెండి బంగారు దిగుమతులలో, 29.57 కోట్లకుండి పతన మొక్కపెట్టున 4.48 కోట్లకు సంకుచిత మగువరకు కలిగి యుండుట కొంత విచారకరము. దిగుమతులనుండి ఎగుమతుల వంకరుదిరిగితిమా అచ్చటను పతనము కానవచ్చుచున్నది గాని అయిన దిగుమతులయందు తోచు విచిత్రతలేవత యచ్చటలేదు. 1913-14 లో 248.88 కోట్లుండిన సంఖ్య 1914-15 లో 181.59 అయి 1915-16 లో మరల 197.22 అయినది. దిగుమతులలో క్రమముగా 208.13; 152.28; 130.92 కనిపించుచుండ ఎగుమతులలో ఒక్కసంవత్సరములో పతన ముగిసిపోయి రెండవ సంవత్సరము అభివృద్ధికానవచ్చుట శుభసూచకము. 1915-16 లో దిగుమతులకు మించి 66.30 కోట్ల ఎగుమతులుచేసి యున్నాము. దిగుమతులకంటె ఎగుమతు లెక్కువ యయిన పనిన నెన్నియో యుద్ధములు తీయవచ్చును. మన మితర భూములకు వడ్డీలు కాకుటలు అప్పించుచున్నా ముటయెవ కావచ్చును. ఇతర భూములు మన కిచ్చిన యప్పులు దీర్చుచున్నా మని యెవ గావచ్చును. ఇతర భూముల వారు ఇచ్చట వచ్చి సంపాదించి ఆ మొత్తములను ఇంటికి బంపుచున్నారని యెవ గావచ్చును. ఇతర భూములకు మనము అప్పు లిచ్చుచున్నా మని యెవ గావచ్చును. ఇందులో వడ్డీలు అచ్చుకొనుట ఇతరులు ఉద్యోగాదికములు చేసినందుకు ప్రతిఫలముగ పెంపనులకు మున్నగు వారికి ద్రవ్యము పంపుట ఇత్యాదులు మన కాంగ్ల ప్రభుత్వము వారు వచ్చిన తరువాత ఆ చారములుగా నే యున్నవి. అందుచేతనే మంచీకాలములలోకూడ మన యెగుమతులు దిగుమతులను మించియే ముండుచున్నవి. 1913-14లో యుద్ధమునకు ముందు సంవత్సరమున 40.75 కోట్లు ఈరీతిగా మనము హెచ్చు ఎగుమతి చేసితిమి. కావున ప్రస్తుతపు హెచ్చునోరు ఇట్టి హెచ్చు కొంత గలదు. కాని అంతయు నిట్టి హెచ్చేయనుటకు మాత్రము ఏలు లేదు. సామాన్యపు హెచ్చుదలకు వైబడిక భాగము నిజముగా కొంతవరకు మన అప్పుల తీర్పుటకు తోడ్పడుననుటకు సందేహములేదు. యుద్ధోపకరణముల నెంతయోచేసి యెగుమతిచేయుచున్నాము. అందులోని లాభ మిమాత్రము పనికై నను నుపయోగపడినయెడల యుద్ధోపకరణ దుష్పితమునోను సంతృప్తి తోడవచ్చును. కొన్ని నిమేషములకాలముల కాలము ఎగుమతి దిగుమతి వస్తువుల వైపునకు దృష్టి మరల్చవలసి యున్నాము మనము 1915-16లో 1914-15లో కంటె పంచదార 7.36 కోట్ల కెక్కువ దిగుమతి చేసికొనినాము. యుద్ధకాల మని వెల హెచ్చినదనుమాట నిజమే యైనను ఈభూమిలోనే చక్కెర యగుచుండియును గూడ ఇక్కడి పంచదార పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేయవలయునను కోరికలు ప్రబలియుగూడ దిగుమతులలో

ఇట్టిపంపు గాన్నించుట దేశాభిమానులకు విషాదకరముగా నుండకమానదు. సున్నిత వస్తువుల దిగుమతి 13 15 కోట్లవలన తగ్గినది. ఇందులో రైల్వే వస్తువులకింద 5.56 కోట్లు, నూలు, గుడ్డల క్రింద 5.60 కోట్లు, లోహముల క్రింద 2.02 కోట్లు యంత్రముల క్రింద 1.20 కోట్లు, 20.20 లక్షలు ఇనుప సామగ్రిల క్రిందను 20.85 లక్షలు రంగుల క్రిందను నై యున్నది. ఇందులో కొన్ని తగ్గుదలలకు మొదట చూచినతోడనే మనకు సంతసము కలుగవచ్చును కాని రైల్వే వస్తువులు నూలు వస్త్రములు యుద్ధమునకు పూర్వముకొల్లులుగా వచ్చిపడి గిరాకీనే తగ్గించి యుండెననుటను జ్ఞాపకము చేసికొనినయెడల మన కేయి యు లాభము లేదనుట వ్యక్తము పోగలదు. ఇక రంగులు కొరవడుటవలన మనకు కలిగిననాతో భము చెప్పనే పనిలేదు. దిగుమతు లాగిపోయి మనము సంక్షోభ పడుచున్నను ఎగుమతులలో రంగులు 1.52 కోట్ల వెలవి కానవచ్చుచుండుట మనకు భౌతిక సంక్షోభమునో చిత్త సంక్షోభమును గూడ తెచ్చిపెట్టవదిగా నున్నది. ఆంగ్ల సీమనుండి రంగుల ఎగుమతి నిరోధిత మయినను వలన గదా మనము సంక్షోభపడితిమి. ఈ భూమి నుండియును గూడ మన హైందవ ప్రభుత్వమువారే రంగుల ఎగుమతిని నిరోధించియుండ కూడదు. పాప మెట్లు నిరోధింతును. మన దేశము స్వపరిచాలితము గాదే! అంకిత భూమియే. ఇట్టి యన్యాయములు మన నెత్తికి చుట్టుకొనక యుండుటకు స్వకరిపాలన యవసరము. అభయపక్షము ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య మైనను మనభూమికి చిచ్చి తీరవలెను. మన దేశమునుండి ఎగుమతియైన వస్తువులలో రెండు గమనింపదగినవి కానవచ్చుచున్నవి. ఒకటి తేయాకు 4.45 కోట్ల పంపును చూపగలిగినది. రెండవది జనవనస్తువులు 13.82 కోట్ల అభివృద్ధి పొందెననినవి. రెండింటిని హైందవులకు చెందు లాభము ఎక్కువగా నున్నదని చెప్పజాలము. ఎత్తైనను ఈపరిశ్రమలు బాగుపడుటయు శుభ సూచకమని యే యనవచ్చును.

వ్యవసాయములకు దృవ్యసహాయము.

భూములను చక్కపెట్టుకొనుటకు అప్పులియ్య నుద్దేశించి ప్రభుత్వమువారు చేసిన శాసన మొక్కటియు ఇతరవిధముల రైతుకు తోడ్పడుటకు అనగా పశువులను కొనుట మున్నగు నవసరములకు తోడ్పడుటకు, ద్రవ్యము సగుకూర్పు నుద్దేశమున చేసిన శాసనము మరియొక్కటియు రెండును అమలుగొనున్నవి. ఈ శాసనములవలన నెట్టి యెట్టి లాభములు కలుగుచుండునదియు విశేషచర్చ ప్రస్తుతము చేయు దలచుకొనలేదు గాని రైతులు మాత్రము ఏకాగ్రముచేతనో తగిన యంతలాభము పొందుటలేదని చెప్పక తప్పదు. కొందర యభిప్రాయమున వడ్డీ హెచ్చుగానున్నది. కొందర యభిప్రాయమున నిబంధనలు రైతును భయపెట్టునవిగా నున్నవి. మరికొందర యభిప్రాయమున క్రింది యధికారులు తగిన ప్రోత్సాహమును కలిగించుచుండలేదు. ప్రభుత్వమువారు రైతులకు భూస్వాములపదమున నున్నార కావున భూముల యభివృద్ధికిగాను రైతులకు చేయు సాహాయ్యముపై విశేషలాభమును గడింప బ్రయత్నించుట

తప్పని ముగింపునకు వచ్చినందుచేతను. ఈయన్నిటియందును నిజమున్నదనుటకు సందేహములేదు. రైతు బాగుపడిన దేశము బాగుపడి ప్రభుత్వమును బాగుపడునను ప్రతిఫలము ప్రముఖము నాశించి ప్రభుత్వమువారి విషయమున ప్రవర్తించవలసి యున్నారనుటకు సందియములేదు. ఈ వత్సముగా పనిజేయుటకు ప్రత్యేకముక యధికారిని నియమించుటయు నవసరముగానే అవుచున్నది కాని ఈ సంగతుల నింకను మన ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టలేదు. యధాకార తతోపని జరిగిపోవుచున్నది. మరి యొక విధముగా రైతుకు ద్రవ్య సహాయము మొనర్చుటకు తలపెట్టి భూముల యభివృద్ధి శాసనము ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు నడిపినపు ఛోస్తునెయుంటు బాడ్జి గెజిటులో కొన్ని బంధనలను ప్రకటించి యున్నారు. ఈ క్రొత్త సహాయము నిల్లు తోడు యంత్రముల పాపకు సంబంధించినది. ఇందుకుగాను ప్రభుత్వమువారు గొప్పగా మూలధనమును సమకూర్చుటకు సిద్ధపడినారనుట నేటి ప్రకటనములో విశదమగుచున్నది. అధికారమంతయును వ్యవసాయపు డైరెక్టరు గారి కిచ్చివేసినది. దరఖాస్తు చేసి కొనగోరువారు వారికి చేసికొనవలెను. కోరిన అప్పునకు తగిన బాహిర య్యగల సామర్థ్యము దరఖాస్తు దారున కుండవలెను. డైరెక్టరుగారికి తృప్తితోచిన యెడల వారే స్వయముగా రు 500 ల వరకును అప్పు మంజూరు చేయవచ్చును. రు 10,000 ల వరకు బోర్డువారి అనుమతి పొంది యిచ్చినచున్నది. అంతకు పైన ప్రభుత్వమువారి అనుమతియై నీరవలెను. అప్పుమీద వడ్డీ నూటికి ఆరు శాతము నిర్ణయించబడినది. సామాన్యము అప్పుతీర్చుటకు వ్యవధి 5 సంవత్సరములకు పైన నీయబడినది. అప్పు మంజూరైన పిదప యంత్రములను స్థాపించి యిచ్చుపది యంతయు వ్యవసాయకు డైరెక్టరుగారే చేయగలరు. యంత్రములకు కట్టడములకు అన్నిటికీ నగు వ్యయములును నడిచింపులు నేయుటకు కట్టించుటకు వ్యవసాయశాఖవారు విధించు నూటికి ఐదువంతు కమిషన్ ను సోను మిగిలినము దరఖాస్తుదారునకు ఈజుబడును. అప్పుతీర్చువరకును వ్యవసాయక డైరెక్టరుగారు ఈనిర్ణయంత్రాసనములను నిమిగ్నముండగలరు. ఈ తనిఖీగాని సంవత్సరమునకు రూ 15 లు రైతుకును, ఇచ్చుకొనవలెను. అప్పుకప్పుడు డైరెక్టరుగారికి అవసరమని అోచినయెడల తగిన మరమ్మతులు మొనర్చవలసి చేయించి రైతుకచ్చు క్రింద లెక్క వేయించుటకు వారి కధికారియున్నది. ఈ అప్పువద్దతి ఎట్టేటులలోని రైతులకుకూడ ప్రవర్తించగలరు. మొట్టమొదటి చూపునకు ఈవద్దతి యంతయు చక్కగనే కనుమీచును. కాని వ్యవసాయక డైరెక్టరుగారు ప్రతిపనియు తామే స్వయముగా జూచుట యెప్పుడును తటస్థింపబడదు. ఏ క్రింది యధికారులలో యున్నవనులును డైరెక్టరుగారి వేరిమీద చేయవలసియుండును. అట్టివర్గితులలో బహుమాన్యుడగు తనిఖీ డైరెక్టరుగారికి రైతు పై నిడుట డైరెక్టరు గారి క్రింది యధికారులలో కడపటి దర్జావారిని గూడ చీటికిచూటికి రైతును వేధించు పాపమునందిదుట యగుచున్నది. ఇది యవగతములకు దారితీయును లేదా ఈ ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు కాగితము మీదనున్న దున్నట్లే యుండవలసి వచ్చును. దీని పరినిలాభము నొందరో పొందునట్టి పరిస్థితిమాత్రము సమకూరునా యనుట మాకు పెద్దసందేహముగానే యున్నది. ప్రభుత్వమువారి తియ్యదారాశయములలో ప్రారంభించు పద్ధతులను సహితము

ఏల ఎక్కువ అధికారాధీనముల నొనర్చి ఫలవిరహితముల నొనర్చవలయునో తెలియజాలకున్నారము. రైతులయెడల నింకను కొంచె మెక్కువ సమృద్ధిము చూపినయెడల నేమి నష్టము రాగలదు. అప్పు వసూలు చేసికొనుటకు తగిన మాత్రము శక్తు లధికారుల చేతులలోనుంచి తక్కుంగల పిషయములలో నధికారులు సలహాలచే సహకారులు కావలయు నని నియమించిన యెడల స్థితిగతులు పల్లటిల్లి పోవునా మన ప్రభుత్వములోని ఉత్తమస్థానములలోంకరించు వారాలోచింపవలసి యున్నది. ప్రభుత్వమువారు ముఁతూర్తిగా చేయదలంచుకొనిన సహాయమును ఉదార కథములతో నడిపించవలసి యున్నారు. ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయకుల కిచ్చు ద్రవ్య సహాయమును నుత్తమోపయోగమున కెల్లు చేవచ్చునో యను సమస్యను మరియొక పర్యాయ ములోచించి మొత్తము మీద పద్ధతులను సంస్కరింతురు గాక యని కోరుచున్నాము.

ఆంధ్రోద్యమము-అభిప్రాయములు.

ఈదర్శనము మాంధ్రోద్యమము శాంధ్రోద్యమము తీర్మానము చక్కగా ననుమోదితమైనది. ఇంతకాలము ఆంధ్రోద్యమము చురచును మాటలతో తీర్మానము చూపిగా నీ సంవత్సరము మన యాంధ్రోద్యమము పుట్టేకర్తావ్రుతముగా నేర్పరచబడినది సభవారు పుట్టేకర్తావ్రుతముగా నేర్పరచబడినది. మనలో బలము ఈరీతిగా పెరిగియుండ గా. కొ. కృష్ణారావుబహద్రుగారి కొన్ని వాక్యములకు పెదకప్పు జేసియు గా. రాజుచంద్రారావుగారి కొన్ని వాక్యముల వాధారము చేసికొనియు హిందూత్వక బుద్ధివచ్చినది మీ కను తెలంకున వ్రాత సాహసించినది. న్యాయాధిపత్యక ఆంధ్రోద్యమము కా న్య కృష్టి గలవారగుచున్నారని మన ల బుజ్జగించినది. ఏ ఆధారమున దీనికొక మద్యము మొలు పత్రిక ఆవహాస్యముచేతు వారంభించినది. అమగు నవ్వడట్ల హాసముతో నడుచుటయును మనము నోరు పెద్ద విచేసికొని యుచున్నాము! అడిగినది వారకప్పున అడుగుటలో తప్పులేదట! తెలుగువారికి పర్యటన వ్యాయమానము కావలసి వచ్చినయెడల పశ్చిమతీరములోని మలయారీకు మంజులూలోని కన్నడమువారికి కా బట్టక పోదట! మీరికి గూడ నేర్పులులు చేయవలసి. ఆంధ్రోద్యమి వారేమో మద్యము మొలు పత్రిక తెలిపిన వాగుండును. మద్యము మొలు పత్రిక విభజనములనన నిష్టములేదట! నిజము కజము పురాణీకమున సభివృద్ధి చేయగల విభజనములనన నిష్టోకకట్టు ఇష్టముండగలదు. బంగాళా విభజనముంటి విభజనమే గదా! మన ఆంగ్ల మోదర సోదకము, అయిలో ముఖ్యముగా మొలుపత్రిక కంటివారు, కోరముందురు. వారి సవరణ. ఆంధ్రోద్యమి మూలాధారంబగు భాషాసమస్య నెకం గతక నిమేషమందేదలరై ఆంధ్రోద్యమియక కురుకముగా ముద్దనోరు పెట్టుకొని జీవములేని బాటచుకను ప్రకటింప నాయుండు మనసోదరుల ననవలయును. అయిన, నేమిగా కున్న రేవైనది మీకి సంపూర్ణమవ్యయము కాకపోవునా! మీ స్వాదయ దౌర్బల్యము గాని మొలు పత్రిక బాటికి చేరవారి యవహాస్యము గాని మహా లేపంబగు శాంధ్రోద్యమము నెన్నటిని చెకజాలవు. మరుద్దబాటి ఉత యుండు జీవకోగా మాకట్టి త్రిజలకు శక్తిగతంబై యుండు శక్తి భాషాజాదమున ఆంధ్రోద్యమి విడువబారు. మమ్మటికిని విడువబారు. దివ్యపర్యవహంబగు పరమార్థావాయుతో వారి కతాంబులకు ఉత్తరొత్తరక్షింపుట నెత్తి మోదక స్వరాజ్యమున భాషావిభాగముల సంయోగమున పాధించువరకు ఏల చుట వారికి కలలోనైనం దలంపవలసివచ్చినది. వివర్యమర్థిద్దానిని గడపించురు గా!

రెండు రైలుబండ్లు డికోనుట

నీల్దా, మే 9—కాంబహానందుడి వరుమచ్చ 20.16 నెంబరు ప్యాకంజనబండి యింజను భగవరాజుద్ద నిలిచియున్నది. 35.4 వనెంబరు కూర్చుండి తెలుగుభాషతో డికోట్టినది. గూర్చుబండి (వేగ్యను విరిగిపోయినది. కొంతమంది ప్రయాణికులను రైలు వేయవోయ్యగుటకు గాయములు తగిలినవి. ఈ ఉదయము 9.52 గంటలకు మొలుపంది ఈ నేమకుండా పోయినది. విచారణ జరుగుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

వైశాఖోద్యమము—వైశాఖోద్యమమువ్యాయమానము
ఎల్-గార్డనుగారిని వైశాఖోద్యమముగా నియోగించిరి.

చెన్నపురి మహాచిక వ్యాధి:— మే 6వ తేదీ సంకెనువారమునకు చెన్నపురిలో జ్వరచిక వ్యాధి సోకిన వారు 40. మహాచిక వ్యాధిగలవ మరణించినవారు 12 కు.

ప్రయాణములు:— విన్నటి దినమున శండులూడి జమీందారుగారు కట్టెలునునకు ప్రయాణమైరి. పాపవాళ జమీందారుగారు ఈ సాయం కాలముతంబాళానకుబోయెదరు.

పట్టపగలు దొంగిలించుట:— విన్నటిదినమున ఉదయం 8 గంటలకు ట్రిప్పి కేనుఅయ్యపిల్లెపిల్లలో రెండువందల పాత్రముగల బాటునిచేతి నునుగులను 18 వందల పాత్రముగల బట్టవాడు దొంగిలించుచుండగా పట్టుబడెను.

భారదా బాలికా విద్యాలయము :— మింటుల్లింపు సమీపమున వరదయ్యపిల్లలో భారదా బాలికా విద్యాలయ విద్యార్థినులకు ఈ నెం 7-6 తేదీ 4 గంటలకు బొమ్మలు పంచిపెట్టబడినవి. సి. శారాయణస్వామి మదలి యాడుగాని సహాధిక్యమున జమీందారి.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:— చెన్నపురి గాంధీసభ వారి యజమాన్యము క్రింద శత్రు శుభవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బ్రాడ్వే నెం 14 కు సభాభవనమున మొదలుపెడినది. వచ్చియున్న సుప్రసిద్ధ విద్యాంకులును విద్యాభూషణ వేదాంతిత్వాది విశదాంతులును అగ్రబ్రహ్మకీ పండిత ఏ గోపందాచార్యస్వామి, ఎమ్ ఆర్. ఎ. ఎస్., ఎమ్.ఎమ్.ఎస్., ఎమ్. టి. ఎస్., ఎమ్ ఆర్.ఎస్. ఏ. గాథ రామానుజతత్త్వమున శుటిచి తెలుగున సువ్యసించెదరు ఆంధ్రోద్యమికి విశదాంతులును రాజధానకళాకాలలో శాంధ్రోపాధ్యాయులగు బ్రహ్మకీ నానిలిలిలను ముప్పారావు పంతులు గారి సహాధిక్యమున జమీందురు కంగీకరించినారు.

ఛోస్తునెంటు బాడ్జి గెజిట్టు.
విశాఖపట్టణము ఎజిస్ట్రీలో కోర్ తేట డిస్ట్రి తహసీలు వారుగను, శబ్ద మేజిస్ట్రేటు గారుయొడిన ముప్పరి భానుమూర్తి కట్టాయలు గారు, బల్లెల జిల్లాలోని మడ్డిగి ప్రేమనరీ శబ్ద మేజిస్ట్రేటుగారికి, రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారులు లాసగబడిరి.

కలకత్తాశత్రులో ప్రేగురుగృత వ్యాపించి యుండుటవలన అచటినుండివచ్చు స్త్రీయలను మదరాసు రాజధానిలో నివరకు ప్రేగురుగృత వ్యాపించి యుండరి శత్రులకు రానీయరాదన మదరాసు గవర్నరుగా యుత్తరు వొసంగిరి

రైల్వే అవరటిల్ సర్ ప్రెసిడెంట్ బాన్ నేపీయఫ్ ఏగర్, పి. సి. జి. సి. ఎస్. బి; జి. సి. ఎస్. జి; జి. సి. బి. ఇ, మేయు ఫర్మగారిని శ్రీ చక్రవర్తిగారు, ఇండియా కేకమునకు రాజ ప్రతినిధిగను, గవర్నరుజనరలుగను నియమించుటవలన రైల్వే అవరటిల్ మేజిస్ట్రేటుగారు ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ తమ పనిని స్వీకరించిరి.

రెవరెండు సానరీలి శుమ్ వైటుగారు మరల ఆంధ్ర పురము జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగా నియమింప బడిరి.

ఆంధ్రపురముజిల్లాలో గుంటికాలా గాలోని వెన్నా ఆహారశాఖద్ద ప్రేగురుగృత వ్యాపించినను భయము వలన శ్రీ సరసింహస్వామివారి రిపోర్టునుకు మే 16-వ తేదీ నుండి 25-వ తేదీవరకును ఎవ్వరూ రోమాదడం గవర్నరు గారు యుత్తరు ప్రేడిరి.

సేలముజిల్లా తిరుచెంగోడు తాలూకాలోని తిరుచెంగోడులో ప్రేగురుగృత వ్యాపించిననుభయముచేత సేలము, కోయం జిల్లాలు జిల్లాలో ప్రేగువ్యాపించినపు శేకలులనుండి ఎట్టి ప్రయాణికులును బోగూడరు.

మ|| రా|| రా|| కండిమల్లి గుబ్బురాయుడుగారు కాకతి తాలూకుబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

మ|| రా|| రా|| విన్నకోట దుర్గారావు నెట్టిగారు విశాఖపట్టణ పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

మోస్తేట తాలూకాబోర్డువారిలన మ|| రా|| రా|| పి. బాలసుబ్బునెట్టిగారు బల్లెల జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు వారిలన మ|| రా|| రా|| యాన్లగడ్డల రంగశాయమునాయుడు గారును, ఎస్. కా మయ్యగారును గుంటూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఆత్మకూరు తహసీలు వారు ఆర్. గుబ్బరాయయ్యగారు ఆత్మకూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

వెర్దను యుద్ధము—పరాసువారి కనుకూలముగ మారుట

విల్లను గారి నిశ్చితమైన తీర్మానము.

రవ్వను మంత్రిని తాజ్ద్రోహపు నేరమునకు విచారించుట.

(రైటురు ఏజన్సీ)

ఇంగ్లాండు

ఒక మరణము

డర్బీలో అను దర్శిపులు మరణించెను. అతడు దర్శివారి తూర్పు అగ్గిరా అధికారి.

డర్బీ ఏర్పాట్లు

డర్బీ ఏర్పాట్లలో తక్కినవా రందఱును జూను 18వ తేదీనండి పిలువబడుదురు.

జర్మీను వివరానములు.

ఇంగ్లాండుకు వచ్చిన సందర్భము.

లండను మే 8—తొమ్మిది జర్మీనులు మే 2వ తేదీని ఇంగ్లాండుమీదికి వచ్చినట్లు హుటాహుటినా వచ్చిన చేపల వాండ్లు చెప్పినట్లుగా జర్మీనులు కనపించుటతోడనే 40వద నులు తేలివారి అవి కట్టినది. 8 గంటలవరకు జర్మీనులు వారి నెండు వచ్చినను వారిమీద బాంబులు పేయలేదు. జర్మీనులు చీకటిలో తల ఒక మూలకు వెళ్లినవి. కదలు తిరిగి చేపలచేట ప్రారంభించినవి.

వైటుస్టార్ కంపెనీవారి పెద్దనాక.

లండన్ మే 9—సిమిక్ అను వైటుస్టార్ కంపెనీవారి పెద్దనాక జుగిసోవుచున్నదని లాన్సుడ్ గారు చెప్పినట్లుగా.

తరువాతి కంటివార్త

“సిమిక్” అను వార ఆట్లాంటిక్ మహాసముద్రమునందు జుమ్మన నల్లెరైతచేటాల్సిపో చేయబడినది.

ఈవార ఆంగ్ల కేకలునకు పోవుచుండెను. దీనివైపున చిరులు లేరుకాని, నిండుగ సామాను అన్నది.

ఒక బ్రిటిషునావ ముంచబడుట.

లండన్ మే 9—గాల్ఫీను బ్రిటిషు నావ ముంచబడి నది. పరుసలుగురు నావికులు కనబడుటలేదు.

సిమిక్ నాక.

క్వీన్స్ మే 9—సిమిక్ అను నాక నిన్నటిదినము టాల్సిపో చేయ బడినది.

మంత్రిని సందర్శించుట.

లండను మే 8—జిల్ ఎన్ మల్టాగారు ఆస్క్విత్తు మంత్రిగారిని దర్శించిరి.

టాల్సిపో జాల్పరైలువే.

కెట్రోగ్రాడ్ మే 9—టాల్సిపో జాల్పరైలువే జరియినది.

డేలైటు రక్షణ బిల్లు.

లండన్, మే 9—డేలైటు రక్షణబిల్లు ఇప్పుడూ దామో దించబడినదెందుల 21-వ తేదీ సోమవారమునాడు అమలులోనికి వచ్చును. అక్టోబరు 1వ తేదీని ఎక్స్టిన్క్టివ్ మంత్రికావచ్చును.

మాకిల్ లన్ గారు.

లండన్, మే 9—మాకిల్ లన్ గారి తమస్థితినుండి విడి పించుటకు ఎడ్మిరాల్టీ సభవారి ఒక సంఘము నేర్పాటుచేయు చున్నారు.

చెజరు తోటలు.

లండన్ మే 9—హిందూజేతము, ఈజిప్టు మున్నగు జేతముల చెజరు తోటల యజమానులు కాక్స్ ఫోలో నమాతక మైన్సుడు ఆస్ట్రేలియా నుండి హూస్ గుగా రిట్లు

చెప్పిరి.—ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునకు గావలసినంత చెజరుతుంటు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమే పండింప గలదు. యుద్ధాంతమున బీటు చక్కెర భింమ నెడల ప్రభుత్వము వారు సామ్రాజ్యపు ప్రతిభాగమునుండి కొంత చెజరు చక్కెర తక్కువ వెలలకు తీసివిన చేయుట మంచిది.

ఫ్రాన్సు

పరాసువారి నావ ముంచబడుట

మేసేమెలిన్ అను పరాసువారి నావ ముంచబడినది. అందరి జనులు రక్షింపబడిరి.

వెర్దను రంగము.

క్రాత్త నేనాని.

లండను మే 9—వెర్దనురంగమునకు జనరలు న్యూ వెలు గారిని నేనాధిపతిగ నూతనముగ యేర్పాటు చేసిరి. యుద్ధా రంభమునందు వీరు కర్మముగ పనిచేయుచుండిరి. బాక్సుల దండయాత్రలో వీరు పోరాడిరి. వీరు చాలకాలము ఆల్జీ రియాలో పనిచేసిరి.

ప్యారిస్ మే 9—వెర్దనురంగమున మనకు అనుకూల ముగనే యున్నది గతదినమున శత్రువులు మనవద్దనుండి తీసికొని నకందకములను విశేష నష్టములేక మలునాడు మేము తీసి కొనుచున్నాము. జర్మనులముట్టడికి ముందున్నట్లుగా మ్యూను నది కిరీకప్రక్కలను మేము మా స్థానములను మఱల సంపా దించితిమి.

జర్మనీ ప్రకటనము.

లండను, మే 8—ఒక జర్మను ప్రకటనమునందు దిట్లు తెలుపబడినది. శుక్రవారమునాడు ప్లాండెన్సునద్ద ఒక శత్రువి మానమున నేలగుల్పితిమి. శనివారమునాడు ప్లాండెన్సునద్ద నే ఒక జర్మను టాల్సిపో పడవ ఒక బ్రిటిషు వాయు విమా నమును పట్టుకొని అందున్న యుద్ధము వైమూచిలను కైదీ చే సినది. శుక్రవారమునాడు ఒక జర్మను ఓవ హార్వీస్టీన్ నద్ద ఈజో అను ఒక బ్రిటిషు నల్లెరైతను ముంచినది. జర్మను “ఎల్ 7” అను విమానము తిరిగి రాలేదని ప్రకటనము ఒప్పు కొనుచున్నది.

వైవిధ్యములనుగూర్చి ఎడ్మిరాల్టీ వారిట్లు ప్రకటించు చున్నారు:—రెండు సమద్రవిమానములును కనబడుటలేదు. ఈయధ్య ఒక వైమూచిలనుకొను దొంగినది. ఒకని తేల్పుడు మొలకట్టు (రైక్ బెల్లు) కూడ కనబడినది. “ఈ 31” అను నల్లె రైతను ముంచుట శుద్ధఅబద్ధము. అది మరక్షితముగా తిరిగి వచ్చినది.

పరాసువారి ప్రకటనము.

ప్యారిస్, మే 9—మ్యూనుసికి ఎడమకట్టునను అవొకొన అడవియందును, 304 నెంబరు గుట్టవైనను ఫిరంగు లవర్షము కురియుచున్నది. జర్మనులు 304 నెంబరు గుట్టకు పశ్చిమముననున్న 187 నెంబరుగుట్టకు పట్టుకొనజూచిరికాని మనఅగ్నివర్షముతో వారిని తడిమిచేసితిమి. మ్యూనుసికి పశ్చిమమునను వోవరురంగమునందును ఫిరంగి యుద్ధ ముతిత్తర ముగా జలుగుచున్నది.

ఆంగ్ల రంగము

లండన్ మే 9—ఆంగ్ల సేనాధిపతి జనరల్ మేగ్ గారి టు ప్రికటించుచున్నారు:—ఈ రంగమునందు దక్కడక్కడ తీవ్రమును యుద్ధము కొంత జలుగుచున్నది. శత్రువులు ఫిరం గులు కాల్చికాల్చి తీవ్ర అడవికి తూర్పున మన కందకములను పట్టుకొనిరి కాని అకందకములను మఱల మనము తీసికొనలో పల వారు మమ్ము కొంతవైదొలగిరి. అకందకములను మఱల

మేము స్వాధీనము చేసికొంటిమి. వానియందు కొన్ని జర్మను శివములును ఒక జర్మనుఖండీయును కనబడిరి. తీవ్ర అడవికి ఉత్తరపుటెట్టున శత్రుకందకములను పట్టుకొని వానియందున్న వారిని తడిమి వారివై బాంబులు పేసితిమి. ఫామ్ లేనద్ద శత్రు కందకములను మేము ముట్టడించి అందున్న వారి ననే కులను అగ్నిప్రీతి చేసితిమి. మన కందకవర్షము కలుగ లేదు ఈ ముట్టడులన్నియు వెల్లువూజిల్లుచును, ఇన్ని స్క్వెల్లింగ్ ఫూజిల్లుచును కొనసాగించిరి. విమెన్ రంగమునందు ఫిరంగి యుద్ధము నిన్న రాత్రినుండి తీవ్రముగా జలుగుచున్నది.

ఫ్రాంకో జర్మనుయుద్ధము

ఫ్రెంచివారి విజయము.

ప్యారిస్ మే 9—వెర్దనుయుద్ధ మారంభమే 7కి శోభు లై నది. ఈదినమున జర్మనుల నన్ని విభజుల మార్కూసును ఫ్రెంచివారు విజయంలై వారు. మ్యూనుసికిపొర్తించున జరి గిన ఘోరయుద్ధము రాత్రికాలమున ఎంతయో భయంకరముగా నున్నది.

304 కొండను జర్మనుల నేకపర్యాయములు తాకినారు. వారి క్రియత్తులు అన్నియు నిష్ఫలములగుటయేగాక శత్రువులకు విశేషనష్టముగూడ గలిగినది. ఆకొండ తూర్పుభాగ మును నిన్నటిదినమున జర్మనులు కొంతవరకు హక్కిమించుకొనిరి. ఫ్రెంచివారి రాళ్ళమును మరల నీవినమున మరల స్వీకరించు కొనగలిగిరి. హండ్రోమాంటు అడవిభక్తిగ్గులు రాత్రి యుద్ధ ములు ఘోరముగా జరిగినవి. నిన్నటిదినమున జర్మను లాక్కి మించుకొనినఫలమునుండి వారి నీవినమున ఫ్రెంచివారు తరిమి చేసిరి. అనేక కుండ్ల శత్రువులు బట్టుబడిరి. ఇచ్చట శత్రువులకు విశేషనష్టము గలిగెను. పొంటూమాజూనునకు పశ్చిమమున ఫ్రెంచిఫిరంగులు మంచి యరుదగా పనిచేసినవి. వెర్దనురంగమున ఫ్రెంచివిమానములు రెండుజర్మనుయంత్రముల విరుగగొట్టినవి.

ఆస్ట్రేలియను, న్యూజీలాండు సైన్యము

పరాసురంగమున చేరుట.

లండన్, మే 8—ఆస్ట్రేలియను న్యూజీలాండు సైన్యములు పరాసురంగమునకు వచ్చిరి వారు. నేనాముఖమున కుబంధము చున్నాడు.

రష్యా

యుద్ధ మంత్రి.

పెట్రోగ్రాడ్, మే 9—ఇదివరకు యుద్ధమంత్రిగా నుండిన జనరలు సుఖోమి మోప్రు తమ యధికార మక్రమముగా వినియోగించుటకును, శిక్షార్హమును ఉపేక్ష చేయుట కలసన, నిజమును సరుగువరచుటకును, రాజద్రోహము చేయుటకునను ఉద్యోగమునండి తొలగింపబడిరి. ను ఆన్వే వణముతో నున్నది.

రష్యా టర్కీరంగము

పెట్రోగ్రాడ్-మే 9—నేనాముఖమునందు చాలభాగ ములందు సాధారణముగ ఫిరంగియుద్ధములు ఉచున్నది. ఇల్లెన్ సకొవరకునకు వైరుతి దిశయందును, ద్వీన్స్కుట్ వైరుతి యందును జర్మనులు తీవ్రయుద్ధము నలుపుచున్నారు. బ్రెస్లా అనుకూసన ఎంపాట్రియా తీరమున ఫిరంగులుకాల్చినది. ఎర్జిండ్జియక్ రంగమునద్ద తురుష్కులు రష్యను అగ్నివర్షమున నిజానలేక తమకందకములను వదలిపెట్టిపోవుచున్నారు.

బల్గారియా

బల్గారియా గండ్రోగోళము.

చనిపోయినవారి ఖననము.

లండను మే 9—బల్గారియాగండ్రోగోళము సందర్భమున చనిపోయినవారిలో నింతవరకు దల్లినులోని 160 మందిని ఖనన ముచేసిరి. కూలీలు లేకపోవుటకును చనిపోయినవారిని పెట్టెల లో పెట్టుకుండ సాతిచేయుచున్నారు. విద్రోహుల శరీరము లింకను కూలింగోడలు చున్నగుజానికొండ దొరకుచున్నది.

లిమెన్కులోని విద్రోహులు లిమెన్కులోని సినిఫితుపత్తులు వారు తమవద్దనున్న ఆయుధములను ముందుసామగ్రిని అధికారుల కప్పగించి చేయుచున్నారు

మరి నేయిమందికి ప్రవాసము

గత రాత్రి మరి నేయి మందని ఇంగ్లాండుకు ప్రవాసము పంపిరి. ఇంతవరకు రెండుజేట మందిని ప్రవాసమునకు పంపిరి.

డబ్లిన్, మే 9—పిత్తురీ చేసేవారు మఱియుగరు కాల్చివేయబడిరి. 22 మందికి కరిన్లై నెత్తు విధింపబడినది. ఇద్దఱు వదలివేయబడిరి.

మొదటిది తీర్మానమున యుద్ధవాతను వదలగొట్టిన పక్షి
 కను దిగి నలుమేరకు పూరిగి ధ్వంసముచేసినది.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

ఎక్స్ట్రాగు పోలీసుకోర్టు.

సి. బి. ఎన్. పిల్లగారు.

మే 8-1916.

మనస్సామి.— ఈ నెల మూడవ తేదీన మనస్సామి ఆసు సత్య పూర్వవైపును గురించి యందులను మనస్సామి అనునది తలవైపు కత్తితో పొడిచెను. గాయము పెద్దదిగా నుండుటవలన నది వెంటనే జరిగి ఆసుకత్తికి తీసికొని పోయిరి. పిల్లగారు కేసువిచారింపి మద్యాయకి రూ. 25 ల జరిమానా విధించిరి.

ఎల్. ఎ. కామయ్యగారు.

9 మే 1916.

దొంగతనపు కేసు.— కేసి ఆసు 20 సంవత్సరముల ప్రాయము గల ఒక యువకుడు అందాల్లమ్మకు ఆసు పిల్లపేతనుండి బంగారు ముద్రానులను దొంగిలించుచుండగా పట్టుకొనబడెను. న్యాయాధికారి వారికి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించెను.

సి. బి. ఎన్. పిల్లగారు.

9-5-1916.

మోసము.— పరశురామయ్యగారు నిరసింపురము సొరంగ పాణిమొదలి అనునది యంటిలో చిన్న స్వామిరాజు ఆసు సత్య కృష్ణుడగుటచే క్రిందటి నెల 18-వ తేదీన సొరంగ పాణియందు వివాహము జరిగెను. అప్పుడు సొరంగపాణి రాజు దాననకు సహాయము చేయుచు తరుణమునాది కొన్ని విలువైన వస్తువులను పంపించి, వారి నొక మా ర్యాడి కొట్టు లో లాకట్టు పెట్టి సామ్యులెచ్చుకొనెను. దాదాపు తనయింట నరకుటపోయిన సంగతి పోలీసువానికి తెలియజేయగా పోలీసు వా రాయలను నొక మా ర్యాడికొట్టులో పట్టుకొని గురిగిరి. మద్యాయనై నేరము నిరపరచి న్యాయాధికారిగారు సోదనవారమువాడు శిక్షవిధించెదమని చెప్పిరి.

ఫీల్డ్ (వెనెడెన్) మేజిస్ట్రేటుగారు.

మే-10-1916.

వయ్యవదలు.— వయ్యవదలు ఆసు 16 ఏండ్ల ప్రాయముగల మహిమీయుడు పెరంబూరులో నొక తమల పొరుగుదొంగతనము రూ. 4-8-0 లను దొంగిలించెను. న్యాయాధికారి వారికి 12 కొరడాదెబ్బలు కొట్టించిరి.

వారాయణమూసగురు.

మోటారుబండి తోలువాడు.— సి. ఇ. ఓడెన్ గారి మోటారుబండితోలు తోలుపు అనునది కల్లవాడొడ్డునై ఆతి త్వరితముగ తోలుటవలన, అన్నట్టి నెలచియున్న పోలీసు జవాను మోటారుబండిని తప్పుదారిని నడపించుటచేసి క్రమ న్యాయము నడిపించుటకు చెప్పగా వాడుమాట నెత్తము జేయుటవలన నారాయణమూసగురు వారిపై నేరము నిరపరచి రూ. 20 ల జరిమానా విధించిరి.

కనిస్తేబులు శిక్షించబడుట.— సామగ్గూరి, మొయికు ఆల్బుల్లా అనుకనిస్తేబులు క్రిందటి నెల 10వ తేదీన పాకామీసను సామగ్గూరి అనువాని తిరగ్కరించి వానికమాదుని కొట్టుట కలసి తరువాత కేసు తేగా తగిన సాక్ష్యము లేనందువలన మెనకగా రు మొదటిమద్యాయని నడచిపెట్టు రెండవమద్యాయకి రు 25 రూపాయల జరిమానా విధించిరి.

ఎల్. ఎ. కామయ్యగారు.

వైద్యుల ద్రాగడముతో చేపము కాళ్ళుట.— సి. స్వామినాథఅయ్యగారు ఆసు 20 ఏండ్ల విద్యార్థి జగవవాళు పై కోర్టులో ప్రభాపేలు పెట్టియున్న మధురపూరము అయ్యగారి కమా రెతో సప్రతా లాడుచుండెను. ఆమెకన్న తిరిగ్కరించుటవలన వామనై నొక పెట్టుపు ద్రాగడపు సీసా విసరెను. అందువలన ఆమెకు చాలా గాయము తగిలిరి, మద్యాయ ఇదివరలో రెండు తొక్కడు బళ్ల నడపించిన టుల తెలియజేయుచున్నది. న్యాయాధికారిగారు ఈ నెల 18 వ తేదీన కేసు విచారించెదమని. మద్యాయ కడుమువారు, దాదాదాసే సమయమున తన కూతురుపై మద్యాయ ద్రాగడ ముకల్లెని చెప్పెనున్నాడో ఆ సమయమున ఇంటిగద్ద తడ నియు కొంతమంది స్నేహితులతోగలసి కోర్టుకు పోయి యుండెననియు చెప్పెనున్నాడు.

సి. బి. ఎన్. పిల్లగారు.

ఎక్స్ట్రాజ్యుట్టు ఇంజనీరుగారి కేసు.— దక్షిణ ఇండియా రైలువేయ కంపెనీలో ఎక్స్ట్రాజ్యుట్టు ఇంజనీరుగా ఉండిన కార్మిలు పెట్లగారికేసు మర తీరిమున విచారించబడినది. బొంబాయి పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు ఫీసగురి సాక్షి

విచారణము జరిగినది. 800 రూపాయల దగావేసినందుకు పై కోర్టులో నొకమా రామయ్య ఒక సంవత్సరము శిక్షనొందె నని యతడు యుజువు కలిగెను. రెండవమా రామయ్య ఒక ఫోర్టరీకేసులో 1 సంవత్సరము కఠిన శిక్షయును, రూ. 100ల జరిమానాయును పొందియుండె నని గూడ సాక్షి చెప్పెను. “కోగర్న” “ఆర్థుల తలను” అను పేర్లతో మద్యాయ ఆ కేసులలో నందరించెనని వాని ఫోటోలను సాక్షి న్యాయాధికారికి చూపెట్టెను.

కలకత్తా సాంత్వారు లేనా పాడే కనిస్తేబుగూతా ఆసు అతడు తరువాతి విచారించబడెను. అచ్చట మద్యాయ దక్షియు సి. కోర్టును పేటతోనందరించెననియు ఒక మోసపుకేసులో మద్యాయ ఆసువారముల శిక్షయు రూ. 50 ల జరిమానాయును నొందెననియు సాక్షి చెప్పెను.

పిల్లగారు కేసు విచారించిన పిమ్మట మద్యాయ చెప్పె కలసిన జేమెన గలదాయని యడిగి యూరకుండుట చాలి ఒక్కొక్క మోసమునకు రెండేసిఏండ్ల చొప్పున ఆసువార ముల శిక్షయు 50 ల జరిమానాయునొందెనని సాక్షి చెప్పెను.

నైదాపేట మేజిస్ట్రేటు కోర్టు

జ్ఞానపరీక్షాపీఠే

తీవరత్నము.— దేశరాజును నామాంతరము గలతీవరత్నము 20 ఏండ్లపూర్వముగల ఒకయువకుడు మార్చి నెల 20 వ తేదీన తిరుకతిరుపతిలోను జమిందారుగారి జేబులోనుండి రూ. 210ల నగదుగల రూకలనుండి సహకారించెను. పిమ్మట నైదాపేటలో పోలీసువారు వానిని నందితో పట్టుకొనిరి. న్యాయాధికారిగారు మద్యాయకి 6 నెలల శిక్షవిధించిరి.

బొంబాయి దొరతనవారికి విజ్ఞాపనా పత్రము

బొంబాయి మే 10.— అఖిలభారతమహమ్మదీయ సభ బొంబాయిలో జరిగినందు ఆపివేయబడిన సందర్భమున బొంబాయి రాజధానికంఠము వారుబొంబాయి దొరతనవారికి విజ్ఞాపనాపత్రమును బంపిరి.

“కాశ్మీర్” మొయిస్తీయరు :— ఇంగ్లాండునకు పోవు “కాశ్మీర్” ఆసు మొయిస్తీయరు 16 వ తేదీన బయలుదేరును

మాధవరావుగారు :— బరోడా దివాన్ సి. పి. మాధవ రావుగారు నిన్నటిదినము బెంగళుకునకు వచ్చినారు.

క్రాంతివీరు కమిషనరుగారు :— ఎఫ్ ఆర్ టి పేజిగారి స్థానమున సి. బి. ఎన్. పిల్లగారు మదరాసు కమిషనరుగా నియోగింపబడినది.

“కొయిజు హైందు” స్త్రీయరు :— క్రిందటి నెల 16 వ తేదీన బొంబాయిలో బయలుదేరిన “కొయిజు హైందు” స్త్రీయరు ఈ నెల 7 వ తేదీన లండను నగరమును చేరినది.

మేజరు నవాబు సమగ్రిల్లాఖానుగారు :— భూపాల సంస్థానాధిపతులు మేజరు నవాబు సమగ్రిల్లాఖానుగారు నూటికి 4 వ వడ్డీ చొప్పున మూడు జేబుపాతల యుద్ధసామగ్రి ఇంగ్లీషు వారికి బహుమిచ్చెను.

“సాల్వేట్” స్త్రీయరు :— ఇంగ్లాండునకు పోవలసిన తపాలను బట్టుకొని 60వ ంది ప్రయాణింపబోయిన “సాల్వేట్” స్త్రీయరు నిన్నటిదిన మైదుగంటలకు ఇంగ్లాండునకు బయలుదేరినది. ప్రయాణింపబో న్యాయమూర్తి నేపీరుగా యండి.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ నోటిసు

ది. 16-5-1916-వ తేదీ మంగళవారము నాను జరుగనున్న మద్రాసు కార్పొరేషన్ జనరలు మీటింగులో యాదిగను తీర్మానమును ఉప పాదింతుమని మ-రా-రా-శ్రీ, పి. సార్థసారధినాయకుగారు తెలియచేసిరి.

“కార్పొరేషను వారికిని రేటు ఫేయర్లకును యిరువురు సౌకర్యముగ నుండుటకయి” యిండ్ల మరమ్మత్తు సంబంధములో ముఖ్యముగ ప్లంబరు యొక్క సాయ మవసరమున్న భాగమును, కార్పొరేషన్ వారే స్వయముగ చేయుచుట యవసరమని కార్పొరేషను వారివల్లగట్టిక వక్కాణింప బడినది

మదరాసు కార్పొరేషన్ } జే. సి. మొలొనీ, ప్రెసిడెంటు, జనరల్ డిపార్టుమెంటు } 9-5-1916.

కూనూరు వార్తలు

నైజాముగారు :— నైజాముగారి నీలగిరి ప్రయాణమునుండి యొక దినమునకు మార్చబడినది.

విజయనగరము రాజుగారు :— ఈ నెల 18వ తేదీన విజయనగరము మహారాజుగారు కూనూరుకు వెళ్లెను టుల తెలియుచున్నది.

నైనికటా :— ఆకోగ్యమును చక్కబరచుకొను నిమిత్తము నూరుకుడు నైనుకు నిన్నటిదినము కూనూరుకు పోయిరి.

నెంటు ఎంటోనీ చుట్టతపాతల :— నిన్న సాయం కాలము 6-30 గంటలకు సాంకేతిక బహుమానపరిష్క జరిగినది.

మదరాసు యుద్ధాధి :— మదరాసు యుద్ధాధి సహాయార్థము నై పాతల విద్యార్థులకా కాటకమును 10వ తేదీన ప్రదర్శింతురు.

వ్యాయామ క్రిడము :— వెర్రి శుభ సింధుశాఖుండియ, మెనపాపేమియానుండి మరలి రచ్చిన నైనుకు వ్యాయామ క్రిడము నిన్నటిదినము హాట్ బేట్స్ ము జరిగినది.

Central Provinces.

The Anglo-Indian Force. Sir Benjamin Robertson's Appreciation.

PACHMARHI, May 9. The following communique has been issued by the Hon'ble Mr. Slocock, Chief Secretary, Central Provinces Government to-day:—Sir Benjamin Robertson has read with much satisfaction the account of the meeting held at Jubbulpore to raise recruits for the Anglo-Indian Force and is very pleased to learn that as many as 30 volunteers have come forward to enlist. He hopes that other centres in these provinces will emulate the good example set them by Jubbulpore.

Representatives of the League. With regard to the recruiting for the A. I. F. in Jubbulpore division, Central Province, the following representatives of the League are registering candidates:—The Rev. C. C. Rogers, Dr. Rogers, Messrs. T. M. Shaw and D. Frod.

Government Assistance. The recruiting prospects in the Central Provinces are very favourable though many of the best men are already serving in the Police Department. Every assistance is being given to the Recruiting Committee by the Government. The registering centres have been confined to Jubbulpore and Nagpur.

South India.

Coonoor News.

COONOOOR, May 9. Brigadier General G. V. Humphreys commanding the Southern Brigade will shortly avail himself of a few months leave when Colonel Graham of the 80th Carnatic Infantry will officiate.

Owing to the outbreak of scarlet fever there will be no parade service to-morrow at St. Georges Garrison Church at Wellington.

There will be a Torchlight Tattoo at the Wellington Gymkhana on the night of the 11th instant by men of sanatorium. Admission will be free but a collection will be taken for the war fund.

Burma.

Sir Rabindranath Tagore At Rangoon.

RANGOON, May 9. The public reception accorded to Sir Rabindranath Tagore last evening was a most enthusiastic one, there being representatives of all nationalities present. Mr. A. K. A. S. Jamal, as Chairman, expressed his gratitude in being accorded an opportunity to pay their tribute to the greatness of Sir Rabindranath Tagore. The address of welcome, after being read, was presented to the distinguished visitor in a handsome Burmese carved silver cubicle. Sir Rabindranath Tagore expressed his thanks for the kind words that had been spoken. He hoped to leave as his last legacy behind him the distinction he received. The little he had done was for his country. An address in Bengali was next read, and the guest replied expressing loyalty and help to the Mother country which had given him the distinction he had gained. Mr. J. R. Das, Barrister-at-Law, moved a vote of thanks, which was heartily responded to.

The following telegram has been received from His Honour the Lieutenant-Governor by Sir Rabindranath Tagore:—“In welcoming you to the beautiful province of Burma only regret my absence from Rangoon prevents me from offering you my hospitality.”

The Mandalay Special Tribunal.

RANGOON, May 9. Mr. Justice Robinson spends at Maymyo the next few weeks until the resumption of the Mandalay Special Tribunal cases on the 5th June Messrs. McColl and U. Kin, the other two Commissioners, will continue to remain on special duty. Mr. U. Kin's term of office as Acting Judge in the Chief Court expired on the 13th April on return from leave of Justice Ormond.

Mysore.

Brigade Boxing Tournament. Opening at Junior Whites Club.

BANGALORE, May 9. It was estimated that about two thousand men belonging to various regiments were present at the Brigade boxing tournament which opened this evening at the Junior Whites Club. The programme to-day contained 33 bouts, mainly of novices contests. The Judges were Captain Tennant and Captain Denneson and the Referee Captain Raxon. Ten events were over before the interval and some interesting fights were witnessed including a contest in open feathers between cyclist V. Hawkins (London Regiment) and Bombr J. N. Dow (R. F. A.) in which the former won in the first round.

THE GREAT WAR.

THE GOOD TURN AT VERDUN.

DR. WILSON'S FIRM STAND.

A Russian Minister's Trial for Treason.

JUDGMENT IN "BRITON" DEFAMATION CASE.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Zeppelins and Trawlers. Fishing Fleets' Trying Experience.

LONDON, May 9. Fishermen who have arrived at Hull state that the Zeppelins which took part in the raid on England on May 2nd numbered nine. The trawlers, forty in number, dispersed immediately the Zeppelins were sighted and hurried towards the English coast. The Zeppelins accompanied them at a low altitude for eight hours without attacking them, although a trawler fired a rocket to attract attention. The Zeppelins scattered in the darkness and the trawlers resumed fishing.

Daylight Saving.

Sir Henry Norman's Resolution.

In the House of Commons to-day Sir Henry Norman moved a resolution in favour of the Daylight Saving Scheme. He emphasised the simplicity of the idea that clocks would be put forward an hour on Saturday, by which the country would gain 130 hours of daylight in the summer and save two and a half millions in lighting charges.

The Resolution Passed.

LONDON, May 9.

LATER.—The daylight saving resolution was passed by 170 votes to 2.

If the Daylight Saving Bill is passed it will be enforced on Monday 21st and the normal time will be restored on October 1st.

A Visit to the Premier.

LONDON, May 9th. Zulfikar-ul-Haqq visited Mr. Asquith to-day.

A White Star Liner Sinks.

LONDON, May 9.

Lloyds state that the White Star liner "Cymric" is sinking.

Torpedoed by a German Submarine.

LONDON, May 9.

The "Cymric" was torpedoed by a German submarine in the Atlantic. The vessel was homeward bound. She carried general cargo and had no passengers on board.

LONDON, May 9.

QUEENSTOWN.—The "Cymric" was torpedoed yesterday afternoon.

Sugar Producers' Meeting. Australian Premier's Views.

LONDON, May 9.

Speaking at a meeting of the representatives of the cane sugar producers of India, Egypt and other parts of the Empire at Caxton Hall the Australian Premier Mr. Hughes said that he did not doubt that the Empire could produce all the sugar it required. As the market after war would be flooded with beet sugar he suggested that the Imperial Government should guarantee to take a certain quantity at a minimum price from each part of the Empire.

The Prince of Wales. Visit to the Front.

LONDON, May 9.

ROME.—The Prince of Wales has made a further visit to the front accompanied by King Victor Emmanuel. His Royal Highness motored through Cividale to the most advanced positions on mid Isonzo and received an ovation. Later he met signor Salandra and Cadorina and engaged in a very cordial conversation for an hour.

Relief of Shackleton.

The Admiralty is forming a committee for the relief of Shackleton.

A British Sailing Ship Sunk.

The British sailingship "Galgate" has been sunk. Fourteen are missing.

France.

The New Commander at Verdun. A TRIED SOLDIER.

[LONDON, May 9.

General Nevelle, the new Commander at Verdun, is a sexagenarian. He was only a Colonel at the beginning of the war. He fought in the Boxer expedition, but most of his service has been in Algeria.

Franco-German Fighting. The French Success.

LONDON, May 9.

PARIS.—The seventy-eighth day of the battle of Verdun saw the French again defeat the Germans by their stern resistance and then by counter-attacks successfully. A communique says that fighting in the west of the Meuse was very fierce throughout the night.

The Germans made furious attacks against Hill 304, but the attacks were completely smashed resulting in extremely heavy losses for the enemy. Then the French sharply attacked regaining the ground eastward of Hill 304, where the Germans gained a footing yesterday. The communique also says that there were a series of night engagements southward of Haudromont Wood. We drove the Germans from a greater part of the first line into which they made their way yesterday. We took numbers of prisoners. It is confirmed that the German offence here cost the enemy heavy sacrifices. The French batteries displayed great activity westward of Ponta Mousson. The French aeroplanes brought down two German machines at Verdun.

Australian and New Zealand Troops. Activity in France.

LONDON, May 9.

It is officially announced that the Australian and the New Zealand troops have arrived in France and taken over a portion of the front.

Franco-German Fighting. The French Resistance.

LONDON, May 9.

PARIS.—A communique says that on the left of Meuse, Avcourt Wood and the whole region on Hill 304 were bombarded with undiminished violence. The German attack in the afternoon on Hill 287 west of Hill 304 was stopped by our curtain of machine fire. There was an active artillery firing on the west of Meuse and in Woivre.

General Haig's Communique British Success.

LONDON, May 9.

A communique from General Haig says:—There was some activity last night at different points in the line. The enemy after heavy bombardment entered our trenches east of Thiepval Wood and caused some casualties before they were driven out. They left some dead and one prisoner in our trenches. We successfully raided the enemy trenches north of Thiepval Wood driving the occupants into dugouts where they were effectively bombed. We also carried out successful enterprise near Fromelles entering the hostile trenches which were well occupied and inflicting considerable casualties. Our casualties in both the cases were very slight. These raids were executed by Welsh Fusiliers and Inniskilling Fusiliers. There has been artillery activity last night and to-day in Ypres salient.

Situation at Verdun. Apprehension of Improvement.

LONDON, May 9.

PARIS.—A semi-official statement says:—Matters are taking good turn at Verdun. We now regularly recapture the following day the slight costly and ephemeral gains made by the enemy the day before. Thanks to the untiring heroism of our troops, the situation on both the banks of the Meuse has been re-established as it was before the last renewal of the formidable German offensive.

Russia.

Ex-Minister of War.

Accused of High Treason.

LONDON, May 9.

PETROGRAD.—General Sukhomlinoff, Ex-Minister of War is accused of abuse of power, criminal negligence, concealment of truth and high treason. He was preventively incarcerated in the Fortress of St. Peter and St. Paul after his interrogation. A senator is investigating the case.

Italy.

The Italian Success.

LONDON, May 9.

ROME.—A Communique says that artillery firing was generally more intense in entire Trentino and on the upper Adige. There were stubborn infantry engagements in the Plezzo basin, where the enemy were everywhere thrown back. A number of prisoners were taken. A large Italian Air Flotilla raided and dropped bombs on the troop concentrations at Matharello and calling in Adige valley. They returned safely.

TELEGRAMS.

Turkey.

The Russo-Turkish Activities.

LONDON, May 9.

PETROGRAD.—There has been the usual bombardment on most portions of the front. The Germans have been particularly active north of Lake Ilzen and southwest of Dvinsk. Cruiser Breslau bombarded Eupatria. The Turks evacuated the entire frontline trenches in the neighbourhood of Erzindjan under Russian fire.

IRELAND.

Burial of Civilian Victims.

LONDON, May 9.

Hitherto 160 civilian victims of the rising have been buried in Dublin. Owing to the shortage of labour many were interred without coffins in clothes, sheets, and blankets. The bodies of rebels are still being discovered in debris.

Limerick Sinn Feiners Surrender.

All the Sinn Feiners in Limerick City have surrendered their arms and ammunition.

Thousand More Prisoners Deported.

DUBLIN.—(LATER).—A thousand more prisoners were sent to England last night, making the total deported two thousand.

The Irish Situation.

More Rebels Shot and Sentenced.

LONDON, May 9.

DUBLIN.—Four more rebels have been shot and twenty-two sentenced to various terms of imprisonment. Two were acquitted.

Persia.

The Tabriz Jalfa Railway.

Opened for Traffic.

LONDON, May 9.

PETROGRAD.—The Tabriz Jalfa Railway has been opened for passenger and goods traffic.

China.

Declaration of Independence.

LONDON, May 9.

SHANGHAI.—Chengtu, capital of Szechuan has declared its independence.

AMERICA

POPE'S MESSAGE TO PRESIDENT.

Rumours of Teutonic Desires for Peace.

LONDON, May 9.

WASHINGTON.—The Pope's message to President Wilson has ousted the German Note as a topic for discussion. Profound secrecy is being maintained as to the nature of the message, but it is believed to refer to a Teutonic desire for peace. It is considered as most unlikely that President Wilson will pay heed to the Pope's appeal or to obscure hints in the German Note supported by the pretence of a concession that President Wilson under the guise of negotiating with Great Britain regarding the blockade shall persuade the "Entente" to discuss terms with Germany.

American Note to Germany.

The Submarine Policy Questioned.

LONDON, May 9.

NEW YORK.—The American note to Germany has been despatched. It contains only about two hundred words. The Note accepts the declaration regarding the new submarine policy, but says:—The United States cannot for a moment entertain, and much less discuss, the suggestion that the new policy shall be in the slightest degree contingent upon the conduct of any other Government as affecting the right of the neutrals and the noncombatants.

Bombay Share Market.

BOMBAY, May 9.

The firm feeling observable in the market for the last few days continued to-day and the rate kept very firm. Centrals kept steady at Rs. 2230 and Swadeshis at Rs. 1785. Standards were firm at Rs. 1245 and Madhows at Rs. 1510. Fazulbhoys advanced to Rs. 506¼ and Davids closed firm at Rs. 493¼. Indore Malwa were quiet at Rs. 275. Currimbhoys improved to Rs. 265 and Crescents to Rs. 117½. Colabaland and Mill shares were firm at Rs. 1345. In Bank shares the Bank of Bombay improved to Rs. 1535 and the Bank of India closed at Rs. 65. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were firm at Rs. 892¼. Tata Iron and Steel (ordinary) were firm at Rs. 180 and deferred declined to Rs. 892¼. Tramways were steady at Rs. 245. 3½ per cent Government paper was quiet at Rs. 80 and small pieces at Rs. 80¼ for buyers.

BRIEF TELEGRAMS.

The next Homeward mail steamer "Kashmir" will sail on Tuesday the 16th instant.

Mr. V. P. Madhava Rao Dewan of Baroda, arrived at Bangalore yesterday morning.

The P. and O. Steamer "Kaiser-i-Hind" which left Bombay on the 16th ultimo, arrived in London on Sunday, the 7th instant.

The "Salsette," with the Homeward mails and about sixty passengers, including Mr. Justice Napier, sailed yesterday evening at 5 o'clock.

Major Nawab Nasrulla Khan of Bhopal has presented three thousand pounds worth of 4½ per cent English War loan stock to be used in connection with the war.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 9.

The following telegram dated yesterday has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The battle of Verdun is again increasing in violence. Enemy bombardment with shells of heavy calibre and asphyxiating gas reached an unprecedented pitch of violence in sector Hill 304, and the French evacuated part of the trenches on the northern slopes which had been utterly broken up. On the 7th the Germans made a strong attack against a front between Hill 304 and Mortomme and, after repeated efforts, penetrated into a communication trench east of Hill 304. Everywhere else he was repulsed with heavy loss. The Germans also after intense artillery preparations, delivered several successive attacks on the trenches between Haudromont and Wood Demaumont Port and gained a footing on a length of 850 yards in the first line trenches. The German attack near Libons south of Mortomme was repulsed.

The British made a successful raid on the German lines and the Germans raided the British lines.

In the direction of Erzingan the Russians repulsed a Turkish offensive. In the direction of Baghdad the Russians dislodged the Turks from Serinalakering.

The Germans attacked the Russians northwest of Krockin, but the Russians, counter-attacking, repulsed them.

The Zeppelin which was shot down by a warship off Schleswig coast was finally destroyed by a submarine.

Fire in Chadney Chowk.

Loss Estimated at Rs. 10,000.

DELHI, May 9.

At about 2 A. M. this morning the top storey of a shop in Chadney Chowk, belonging to Muhammad Ismail and M. D. Amin caught fire. The Police Fire Brigade arrived in time. Yet by 4 A. M. the whole of the top floor was gutted and everything burnt. By about 5 M., however, the fire was brought under control and damage to other shops in the vicinity prevented. The room in which the fire started contained a stock of crackers and fireworks which had recently been brought for Shubharat festival. The noise caused by the burning of beams and other wood work of the floor was augmented by the explosion of crackers. The loss is estimated about Rs. 10,000. One of the adjoining shops has also suffered the same loss.

Report of Another Fire.

Another fire is reported from Kazi Hanz in a house situated in the compound of Deputy Elahi Bux at about 11 P. M. last night. Fortunately the inmates of the house were vigilant enough to detect it before it had assumed any proportions and the fire was extinguished before any damage was done.

An Evening Party.

In Hon. of Hon'ble Mr. Diack.

LAHORE, May 9.

There was a brilliant evening party given this evening by the gentry of Lahore at the Town Hall grounds in honour of the Hon'ble Mr. Diack, Financial Commissioner, Punjab, who is retiring after 35 years service. The function was a most successful one and the party dispersed after an agreeable couple of hours spent in witnessing feats of jugglery and other entertainments.

Calcutta.

Howrah Bridge in Bad Repairs.

Committee to improve its Finances.

CALCUTTA, May 9.

The Government of Bengal resolution on the financial position of the Howrah bridge points out that the scheme for construction of a new improved bridge had been temporarily suspended owing to the war. The Port Commissioners forwarded for consideration of the Government copies of certain important papers regarding the bridge. These papers show that in view of the age of the present bridge (which has been in existence for nearly 42 years) the inevitable delay in the construction of a new bridge and increasing the traffic in heavy motor lorries, the Port Commissioners caused the entire present structure to be carefully examined by their own engineers. This examination disclosed the fact that extensive repairs and renewals estimated to cost nearly two lakhs of rupees were urgently necessary. The Port Commissioners have already sanctioned these works. It is hoped that the work will begin at an early date and will be pushed through with the least possible delay. The utilization of a large portion of the reserve fund of the bridge has led to an examination of the whole financial position. In the proposals for the construction of a new bridge it was contemplated that the Port Commissioners would be able to contribute a sum of six lakhs. During recent years, however, the existing bridge had been working at a loss. The available funds had been reduced to Rs. 2,84,609. If two lakhs are taken for repairs the balance will almost disappear. Moreover, it is expected that in the year just begun the ordinary income will fall short of the ordinary expenditure by Rs. 66,000. It has, therefore, become imperative to consider the question of increasing the income of the bridge. The present revenues of the bridge are derived from the terminal-tax of 2 pies per maund on goods carried by the East Indian Railway. This terminal-tax is now levied at its legal maximum rate. Edible grains and seeds, coal, salt and materials for the East Indian Railway are, however, exempted from the tax. Several suggestions had been made for increasing the income of the bridge. (1) The withdrawal of the existing exemption in the terminal-tax on goods, (2) an all-round increase in the rate of terminal-tax, (3) re-imposition of terminal-tax of 3 pies per head on passengers travelling

TELEGRAMS.

within a radius of 30 miles. The first of these alternatives could be secured without legislation. The second would require legislation. The third alternative would require no legislation for the East Indian Railway, but would, if the passengers on the Bengal Nagpur Railway are to be taxed. The Governor in Council recognizes that the methods indicated above are not exhaustive and in order to obtain the views of different bodies and persons interested His Excellency has decided to appoint a representative committee to report on the best manner of improving the finances of Howrah bridge. The committee will consist of ten members the Chairman of the Port Commissioners being the President. The other members will be agents of the two railways, Presidents of the Bengal Chamber and National Chamber, Master of the Trades Association—one representative each of the Calcutta and Howrah Municipalities and the Improvement Trust.

Trial Under Explosive Substances Act.

Sentence Reserved.

At the High Court Sessions this evening Mr. Justice Greaves and a common Jury disposed of a case in which Nagendra Nath Chakrabarty, a lad of eighteen was charged under Section 5 of Explosive Substances Act, with being in possession of an explosive for an unlawful purpose. His Lordship having summed up, the Jury returned a unanimous verdict of guilty. His Lordship reserved sentence.

The League Match.

An Accident.

CALCUTTA, May 9.

In opening the League Match between the Lincolns and the Calcutta football clubs Bowles right back of the former team in trying to deprive Wright, outer left of the Calcutta of the ball, collided with him and fractured his right leg. He was conveyed to the hospital in a motor ambulance and the game was suspended for ten minutes and ended in victory for the Calcutta by two goals to one all the scoring having taken place before the accident which occurred three minutes before the play closed.

The Dixon Lane Bomb Case.

Accused Convicted and Sentenced.

CALCUTTA, May 9.

At the High Court Sessions to-day Mr. Justice Greaves passed sentence on Nogenra Nath Chakrabarty, who was arrested in connection with the Dixon Lane bomb explosion and had been unanimously found guilty by the Jury yesterday on a charge, under Section 5 of the Explosive Substances Act, of having in his possession explosive substances for an unlawful purpose. Considering that the accused was only eighteen years of age, as well as the fact that he was injured by the explosion, His Lordship sentenced the accused to four years' rigorous imprisonment.

Bombay.

THE "BRITON" DEFAMATION CASE.

Magistrate's Judgment.

BOMBAY, May 9.

The Chief Presidency Magistrate, Rao Bahadur Setalvad, delivered judgment to-day in the "Briton" defamation case, in which Mr. B. G. Horniman, Editor, "Bombay Chronicle," charged Mr. Hope Brewin, proprietor and publisher, C. Sankuni Menon, Editor, and DeMello, Printer of the weekly paper "Briton," with defamation under Section 499 I. P.C. In his judgment, the Magistrate held that the imputations contained in the three articles complained of referred to the complainant and at the time of publishing them the accused intended to harm them and believed that they would harm the complainant's reputation. No doubt an attempt had been made in the articles to try and veil the real meaning but the veil was too transparent to mislead anybody.

The articles were, in the Magistrate's opinion, highly defamatory. It had been argued by the defence that the publication of the articles in question were for the public good but the Magistrate was emphatically of opinion that they were not for the public good at all. Hence the defence, on exception (1) and (9) of the section 499 failed. The Magistrate then commenced at length on the defence evidence and said that they had not only hopelessly failed to prove that the imputations were true but also failed to prove that they were made in good faith. The manner in which the prosecution witnesses had been cross examined and the line on which the defence evidence was sought to be led and the supplementary written statement of accused Menon made it quite clear that the defence had been in no doubt as to what charges they had to meet. The Magistrate having convicted all the three accused gave the Counsel an opportunity of arguing in regard to the sentence. Mr. Jinnah on behalf of the prosecution pointed out that a report of the case in the last Sunday's "Briton" contained the purport of certain letter which was not allowed to be read in the Court and placed on record. This was contempt of Court and indicated the persistence of the accused. He pressed for maximum sentence.

Mr. Baker on behalf of the first accused pleaded for a lenient punishment. Accused Menon addressed the Court personally, his Counsel Mr. Godhino having withdrawn from the case and prayed for mercy. In passing the Magistrate said that the accused do not belong to the criminal class and that the sentences should not be harsh or vindictive. On the other hand it must be remembered that very serious allegations had been made against the complainant, who occupied a responsible position in life. The allegations against the complainant contained in Ex. F if true would lay the complainant open to prosecution for an offence punishable with transportation for life or with rigorous imprisonment for 10 years and also a fine. All throughout and even to-day not a word of regret has escaped from any of the accused. The object of punishment should be not only to punish the accused for breaking law but also to prevent others from doing so, though fortunately the tone of journalism in Bombay is so good that such cases do not easily arise. Accused Nos. 1 and 2 by the manner in, and the spirit

TELEGRAMS.

with, which they have fought the case and the imputation they have made and published, have made it quite impossible for me to give them the option of fine. Accused No. 2 deserves somewhat greater sentence than accused No. 1 because of greater persistence in defamation. I think No. 3 should be given the option of fine as a mere printer. His Worship accordingly sentenced the accused as follows.

First accused Brewin is sentenced to simple imprisonment for seven weeks and a fine of Rs. 600, in default further six weeks' simple imprisonment. Accused No. 2, C. Sankuni Menon, to ten weeks' simple imprisonment and a fine of Rs. 600, in default six weeks' simple imprisonment. The third accused, printer DeMello, is sentenced to a fine of Rs. 225 or in default three weeks' simple imprisonment.

Preparation for Bail Application.

Last evening Mr. Godinho, Pleader, applied to the Chief Presidency Magistrate that the accused in the "Briton" defamation case might be allowed to remain in Court buildings for the night as they were going to apply to the High Court for bail.

Illicit Exports of Birds' Plumage.

Bombay Customs Preventive Department's

Successful Work.

BOMBAY, May 9.

A few figures are published showing that the Customs Preventive Department at this port have during the past year been highly successful in stopping the trade in illicit export of birds' plumage. Ten exporters have come within their grasp, and from these were seized egret plumes worth Rs. 2,19,047 in India and £44,000 in London. The rupee value represents the sum which the exporters paid to those who took the feathers from the birds. So the loss to the trade was considerable. In addition, penalties varying from Rs. 5,000 to Rs. 10,000 each, and amounting altogether to Rs. 59,175, were inflicted on these men, and over Rs. 52,000 of this sum has been recovered. Sometimes large captures are made. During the past fortnight, for example, feathers worth Rs. 14,400 were seized in the course of export and the exporter detected. The Preventive Department believe that they destroyed about 90 per cent of the trade last year. But the profits are very large, and the despatch of parcels is beginning again. There appears to be a serious defect in the law on the matter. When an exporter is discovered—no easy matter, for feather correspondents do not sign their letters with their true name—the Customs Department can, on a Magistrate's warrant, have his house searched and seize the feathers found there to produce as evidence that he is engaged in the trade; but they have to return the feathers, and can only take possession of them if they are discovered in the course of export.

A Memorial to Bombay Government.

Regarding All-India Muslim League.

BOMBAY, May 10.

The Bombay Presidency Association has addressed a memorial to the Government of Bombay regarding the breaking up of the sessions of the All-India Muslim League in Bombay.

Belgian Children's Fund.

Contribution of Southern Division Schools.

BOMBAY, May 9.

The enthusiasm with which contributions are being made to the various War Funds and incidentally the clear view which the country people now have of the real meaning of the character of the Germans is illustrated by a gift of Rs. 2400 just made by the schools of the Southern Division of this Presidency to the Belgian Children's Fund through the "Times of India." This contribution is the fourth from the Southern Division schools and makes their total gifts to the fund during the past year Rs. 6900 or £460. Apparently every school in the districts of Dharwar, Belgaum, Bijapur, Kanara, Ratnagiri, and Kolaba have sent subscriptions and the Teachers Training Colleges has also come in.

Punjab.

Press Comment.

On Sir Visvesvaraya's Speech.

LAHORE, May 9.

Commenting on the speech of Sir Visvesvaraya, Dewan of Mysore, at the opening ceremony of the Mysore Chamber of Commerce the "Tribune" says:—Throughout the country his speech is characterised by deep sympathy and statesmanlike breadth of view and his suggestions possess great merit of compelling immobile element in a society to perceive the necessity of getting out of the old rut. The State aid of the kind he has offered to combat the ages of inertia in hereditary traders will ever remain memorable in the country.

The "Punjabee" says:—We are glad to find that he emphasised the value and need of scientific education. Eminent British scientists have during the last few months drawn attention of the British public to the urgency of tackling this important problem. Sir M. Visvesvaraya alluded to the complaints of unpunctuality in the working of some of the local organisations and the urgent formation of a properly constituted vigilance committee whose duty it should be to see that the Committee of Chamber regularly prepared their annual and quarterly programmes before hand and to respectfully remind the committee whenever their performance fell short of promise.

Imperial Council.

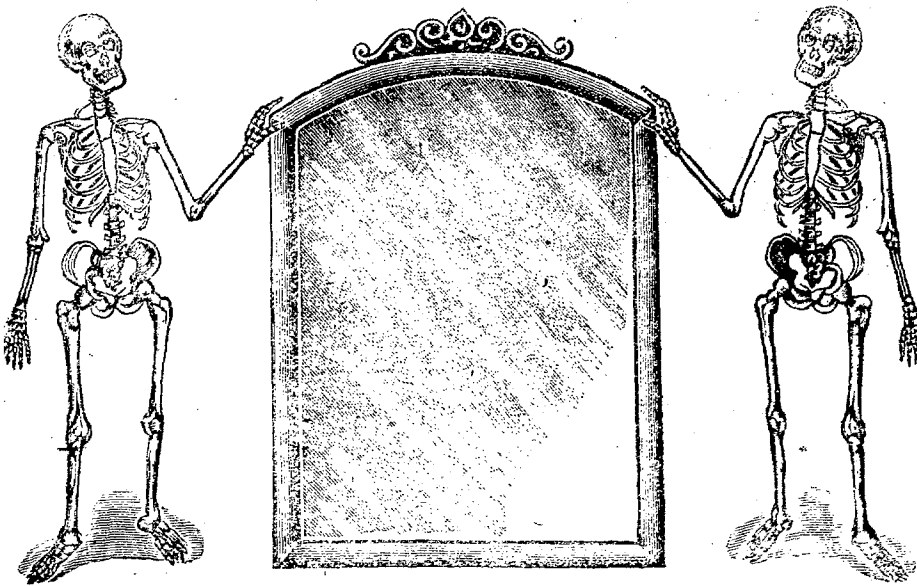
Inclination of Sir P. C. Chatterjee.

LAHORE, May 9.

It is now certain that Sir P. C. Chatterjee is not inclined to stand for election to the Imperial Legislative Council by the non-official members of the Punjab Legislative Council.

అద్భుతమైన భూతదర్శనము.

పరమేశ్వరుని అద్భుతశక్తిని పరిశీలించదలంపుచేసి, పరిశీలయొక్కగాని, వ్యాజ్యములయొక్కగాని శరణున

మీరందఱు నెక్కువయిన నేమి మహద్గుణ బాధనెందు చేసి, నీమతముయొక్క రహస్యతత్వమును గ్రహించదలంపుచేసి, అద్భుతమయిన నీ భూతదర్శనము నుపయోగింపుము. అది శత్రువులను నీకోర్కెల నీడేల్తును. ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము బోధకము. పోస్టల్ ప్యాకింగుతో సహా రు. 2-8-0 మాత్రమే. పనికిమాలిన సకలవస్తువులను కొని మోసపోవడము. ఈ త్రైతములను ఇంగ్లీషుభాషలో ఈ క్రిందకలసముదకు వ్రాయవలయును :-

Universal Spiritual Agency, 6. Dalimtol Lane-CALCUTTA.

వజ్రగుళికలు

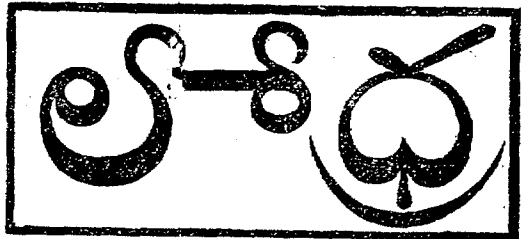
20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-8 రు. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్షింపుష్టియు సరపటుత్వము కారణములు రక్షింపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాధియుము వలనను, జీతేంద్రియత్వమువలన గలుగును. వ్యభిచారము సుఖరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట అమృతాంజనం డిపో, వీ తంబునెట్టివిధి, మదరాసు.

కస్తూరి

నివజ్వరములకు, కలరాకు, నంధికి, బాలెంతరోగములకు చాలములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బహుశః కన్న ప్రాయశః గుటచేతను, నవరస నమయించుటచేతను దుస్థరము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందలి కస్తూరి చాలములకు శరీరబడవు. ఇంతవరకు మాత్రానుండి కొనిన వారలకివయము తెలిసియున్నది. కొనినవా గొకసారి పరిశీలించినజము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు రు. 1-8 రు. 80-0-0

అమృతాంజనం డిపో మదరాసు

గర్భాశయ రోగనివారిణి:- శ్రీలక్ష్మ గణగణ యుతుకూల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెల బాక్తి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతాపహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లరోగములు, అరికాళ్లు, అరచేతులు నుంట మొదలగు శ్రీ మర్క వ్యాధులను మదర్సును.

వెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లరోగములు, సోమరితనము, మేహ ప్రణమము, ముఖసంకటములు, నిస్సర్తుకు, కడుపులో నుంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-8 రు. 1-0-0.

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద బోధశాల,
9, బందరువీధి, మద్రాసు.
ప్రాచీ : సికింద్రాబాదు & కల్కత్తా

1000 రూపాయలు బహుమాన మివ్వబడును.

లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా రిజిస్టర్డు

ఈమురబ్బా సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞపురమువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యివ్వబడును. దురభ్యాసములకు బాధ్యులలోనే ధాతుత్వము కలిగినవారికి హృదయ కోశము బలహీనమై, మరణకాలమువరకు చుట్టూ జడబడించుచుండును. ఈ సాలామిసిరియొక్క సేవింపించువల అట్టి చుట్టూ తొలగి విశేష బహిర్య సంపత్తులయి పుకాళించుచు చిరకాలము సుఖముగ జీవింతురు.

REGISTERED

సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - ధాతుపుష్టి కలుగును. సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - విశేషబలము కలుగును. సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - వ్యష్ణుప్రతికూ మూడును. సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - రక్తము కృత్రియగును. సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - ధాతువు మూత్రముతో కలసి సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - అకలి యెక్కువయగును. పోవుట మూడును. సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - చక్కగ మలవిసర్జనమగును. సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - నీశుచురుకు మూడును. సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - ఉత్సాహము, శక్తి, బుద్ధి, సాలామిసిరిమురబ్బకల్ల - బహుమూత్రవ్యాధితోలవను. చైర్యము, శరీరకాంతి విశేషముగ కలుగును.

ఈమురబ్బా తాంబూలు, వెండి, బంగారు భస్మములు ఎన్నటికినీ నమనముగావు. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతిపండు. ఇది కాబూల్, కాందహార్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడిజనులు యీ పండును విశేషముగా తినుచున్నారు. మనదేశపు 4 గురు మనుష్యులు బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. మనదేశములో అనేకులు ఉరలగడ్డ, క్యామగడ్డ మొదలైనవాటితో తయారుచేసి సాలామిసిరి అని చెప్పి మోసముచేయుచున్నారు. మా దురబ్బా అట్టిదికాదు. దీనిని సాలామిసిరికాదని కృత్రిమ వారికి 1000 రూపాయలు యివ్వబడును. మేము యిహముగా యిచ్చెదమన్న మొత్తమును యివ్వించువల కోర్కె మూలముగా దినూబాచేయవచ్చును. ఈమురబ్బా పులియెముకల నేరించి చూడబలమును పొందుటకై గొప్ప మండులతోచేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. అనుపాన పులికను బోధముతో పంజరమును.

కార్డువ్రాసి వి. పి. ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును. డబ్బీ 1-8 నెల రు. 2-0-0-0 లు.

తపాలపుచ్చ 1 డబ్బీ మొదలు 3 డబ్బాలు వరకు 0-6-0-0.

తపాలపుచ్చ ప్రశ్నోకము. దరఖాస్తుదారులు తమ చిరునామాను విశేషముగ వ్రాయవలయును.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవెద్దులు,

నె 5, అవెన్యూరోడు, వెంగులూరు సిటీ.

మీ కవసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయునట్టిగాని వస్తువులగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల నెలకొనాలిగానాలోచింపవలసినది. వీరు సామానులని మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:-

ది సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 553 రు,

389

మదరాసు.

(వై కామోజివక గోదనప్పుడు ఈ కత్తిక పేరుకూడ బిరహించ గోతుచున్నాడు.)

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-8 0-6-0.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

గోకోజనము రు. 1-8 రు. 1-0-0

అమృతాంజనం డిపో మదరాసు.

Amrutanjani

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము వలన మృత్యువు వరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము

ఒక్కసారి ఉపయోగించినచో నీరసం 1-కి వెల 0-8-0

తలనొప్పిలనుమార్చును, వాయువు బొట్ట బోగొట్టును

చర్మరొక్కలనుమార్చును, పొట్టబోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూ దేవమందు

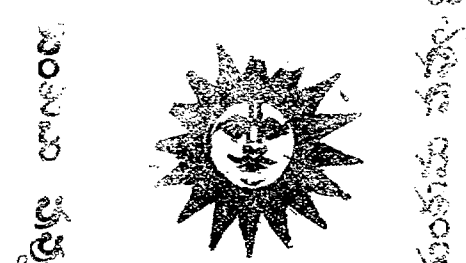
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

మొదటిసారి గలిగి యుండును.

అమృతాంజనము డి.వి. 7, తంబుకెట్టిపేట, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వును నిర్మలము వగు కుంకుమపువ్వు

మూలము వారమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

మూలమును. కొనుగోలు మూలము

సదాచారము

సాంఘికతత్వము

సాంఘికతత్వమును శ్రేయము మొదలు రాత్రి

విధములు, యుగ్యముల పాత్రములు, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

నియమాలు, మూలములను, పాత్రముల దర్శ

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

(ప్రస్తుతము మూడునెలలకు కొకసారి వచ్చును)

(ప్రకటింపబడుచున్నది.)

285 మొదటిసారికి నిర్దేశములు.

వైద్య వైద్యము బోధించు అనేకపద్ధతులు వైద్య

కామ్యములకు గల సమాజమును పరస్పర వైద్యమును

భిన్నాభి ప్రాయములను పాటించక సమస్త పద్ధతుల

వైద్యకామ్యములందును సర్వమును ఈ పత్రిక బోధిం

చును. ప్రపంచమంతటి సమస్త వైద్యకర్తలను వానియొక్క

సంగతిచేరినట్లు చదువరులు ఈ పత్రిక మూలమున గ్రహిం

చగలరు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి

విశ్లేషణయు మార్గములను, వైద్యవిశేషములను లేకనే వైద్య

వృత్తియందు తేలికము సామాన్యరోగములను ముడుపుకొను

మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది.

చందా సం 1-కి 1-4-0 లు. నిడివించిక 0-6-0 లు.

డాక్టరు టి. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి.,

(హోదాపతి) 98 అన్నాపేటపేట మదరాసు

286

మదరాసు

మదరాసు మోటరు ఇంజనీర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సన్

మాంటురోస్ పోస్టు, మదరాసు.

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

మోటరు ఇంజనీర్లు మోటరు ఇంజనీర్లు

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిశర్మ త్రవారావు, ఎం. సి.

తైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొను

చదువును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని

అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు ప్రాయ

జదును. చంబాపద్ధతి అనుసంధింపబడు. 2-0-0

అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశమును లేదు.

నిర్దేశమును సంచికలు పి. పి. గా పంపుచుము

జయవారు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

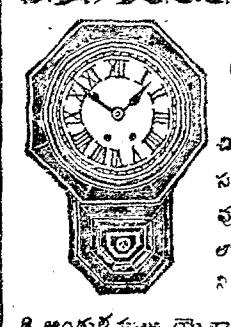
145, కాంట్, మదరాసు అని ప్రాయము.

27

తా మ ర తై ల ము

జులై 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0

అమృతాంజనము డి.వి. 7, తంబుకెట్టిపేట, మదరాసు.

OFFICE CLOCK.

ఆఫీసు గడియారము

(ఎనిమిది కోణములు) చాలా గట్టి

చిరకాలము మరమ్మతు అక్కరలేదు.

సరియైన కాలము చూపును. చికిత్స బహు

వుండును. గొప్పవ్యాధులను, అక్షినుల

లోన, హోటలులోను ఉపయోగము

నిమిత్తము పెద్దవ్యాధులకు చేయించబడినది.

8 అంగుళముల యెనిమిది కోణములు గడియారము

నిడివి అం. 19-1/2, 22-1/2, 25-1/2, 28-1/2, 31-1/2, 34-1/2, 37-1/2, 40-1/2, 43-1/2, 46-1/2, 49-1/2, 52-1/2, 55-1/2, 58-1/2, 61-1/2, 64-1/2, 67-1/2, 70-1/2, 73-1/2, 76-1/2, 79-1/2, 82-1/2, 85-1/2, 88-1/2, 91-1/2, 94-1/2, 97-1/2, 100-1/2

2 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపవలయును.

కలయవారు:—గౌరవ అంధు కో

K.P. 57 అమృతాంజనము డి.వి. 7, తంబుకెట్టిపేట, మదరాసు